

Allmänna motioner om inkomstbeskattning

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner om inkomstbeskattningens utformning. I motionerna finns förslag som gäller skatteskalen för förvärvsinkomster, resor till och från arbetet, arbetsrum i bostaden, ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning, värderingen av förmån av fri bil, förtroendevaldas pension, hobbybiodling och plockning av bär, svamp och kottar. I motionerna finns vidare förslag om en skattereduktion på 50 % för hushållstjänster, en höjning av avdraget för premier för pensionsförsäkringar, avdrag för gåvor till olika former av ideell verksamhet, en skattebefrielse för uthyrning av privatbostad, etc. Utskottet avstyrker samtliga motioner.

I betänkandet finns 23 reservationer och 6 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Skatteskala, grundavdrag m.m.....	9
Nyckelpersoner.....	14
Barns räntor.....	15
Idrottskonto.....	16
Motion och friskvård.....	17
Kulturcheckar.....	19
Studenters skattefria stipendier.....	19
Förmån av tjänstebostad.....	21
Dubbel bosättning.....	22
Miljöbilar.....	23
Reseavdrag.....	25
Arbetsrum i bostaden.....	27
Hushållstjänster och ROT-avdrag.....	28
Förmån av hemtjänster.....	30
Gåvor och bidrag till ideell verksamhet.....	31
Uthyrning av bostad.....	33
Hyresgästers självförvaltning.....	35
Förmånstagare till pension.....	36
Uttag av pension från 55 års ålder.....	37
Avdrag för pensionssparande.....	38
Förtroendevaldas tjänstepension.....	39
Skadestånd.....	40
Larm och säkerhet.....	41
Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien.....	41
Bär och svamp.....	42
Ersättning till aktiva i ideella föreningar.....	44
Biodling.....	46
Bredband.....	47
Reservationer.....	48
1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (m).....	48
2. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (fp).....	49
3. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (kd).....	51
4. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (v).....	53
5. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (mp).....	54
6. Nyckelpersoner, punkt 2 (v).....	56
7. Idrottskonto, punkt 4 (kd, c).....	56
8. Motion och friskvård, punkt 5 (kd, c).....	57
9. Kulturcheckar, punkt 6 (kd).....	58
10. Studenters skattefria stipendier, punkt 7 (kd).....	59
11. Reseavdrag, punkt 11 (kd).....	60
12. Reseavdrag, punkt 11 (c).....	61

13. Arbetsrum i bostaden, punkt 12 (m).....	61
14. Hushållstjänster och ROT-avdrag, punkt 13 (m, fp, kd, c).....	62
15. Förmån av hemtjänster, punkt 14 (kd).....	64
16. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (fp).....	65
17. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (kd).....	66
18. Uthyrning av bostad, punkt 16 (m, fp, kd).....	68
19. Hyresgästers självförvaltning, punkt 17 (kd).....	69
20. Uttag av pension från 55 års ålder, punkt 19 (m, fp).....	69
21. Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien, punkt 24 (m).....	70
22. Ersättning till aktiva i ideella föreningar, punkt 26 (c).....	71
23. Bredband, punkt 28 (kd).....	72
Särskilda yttranden.....	73
1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (c).....	73
2. Dubbel bosättning, punkt 9 (v).....	75
3. Dubbel bosättning, punkt 9 (c).....	75
4. Reseavdrag, punkt 11 (m).....	76
5. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (m).....	76
6. Skadestånd, punkt 22 (m).....	77
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	78
Motion väckt med anledning av prop. 2002/03:123.....	78
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2002.....	78
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	78

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skatteskala, grundavdrag m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk252, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267, 2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk378, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sk455, 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:Sf406 yrkande 1, 2003/04:So418 yrkande 15, 2003/04:So572 yrkande 8, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:MJ401 yrkande 10, 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5, 2003/04:N346 yrkande 3, 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (fp)

Reservation 3 (kd)

Reservation 4 (v)

Reservation 5 (mp)

2. Nyckelpersoner

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk255.

Reservation 6 (v)

3. Barns räntor

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk234.

4. Idrottskonto

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr285 yrkande 9 och 2003/04:Kr385 yrkande 12.

Reservation 7 (kd, c)

5. Motion och friskvård

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk309 yrkande 1, 2003/04:Sk394, 2003/04:Sk443, 2003/04:Kr329 yrkande 5 och 2003/04:MJ475 yrkande 5.

Reservation 8 (kd, c)

6. Kulturcheckar

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr371 yrkande 4 och 2003/04:Kr391 yrkande 4.

Reservation 9 (kd)

7. Studenters skattefria stipendier

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi304 yrkande 38 och 2003/04:Sk416.

Reservation 10 (kd)

8. Förmån av tjänstebostad

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk453.

9. Dubbel bosättning

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk18 yrkande 3, 2003/04:Sk281 och 2003/04:Sk353.

10. Miljöbilar

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk411.

11. Reseavdrag

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi307 yrkande 6, 2003/04:T392 yrkande 3, 2003/04:T472 yrkande 3, 2003/04:N288 yrkande 8 och 2003/04:N328 yrkandena 28 och 29.

Reservation 11 (kd)

Reservation 12 (c)

12. Arbetsrum i bostaden

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk219.

Reservation 13 (m)

13. Hushållstjänster och ROT-avdrag

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi306 yrkande 12, 2003/04:Sk209, 2003/04:Sk265, 2003/04:Sk271, 2003/04:Sk291, 2003/04:Sk311, 2003/04:Sk312, 2003/04:Sk343, 2003/04:Sk415, 2003/04:Sk426, 2003/04:Sk427, 2003/04:Sk433, 2003/04:Sf325 yrkande 29, 2003/04:Sf356 yrkande 5, 2003/04:Sf397 yrkande 9, 2003/04:Sf400 yrkande 5, 2003/04:Sf404 yrkande 14, 2003/04:N346 yrkande 4, 2003/04:N412 yrkande 22, 2003/04:A307 yrkande 19, 2003/04:A309 yrkande 7, 2003/04:A371 yrkande 16 och 2003/04:Bo297 yrkande 15.

Reservation 14 (m, fp, kd, c)

14. Förmån av hemtjänster

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk446.

Reservation 15 (kd)

15. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:U207 yrkande 2, 2003/04:Fi305 yrkande 14, 2003/04:Sk227 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk256 yrkande 1, 2003/04:Sk264, 2003/04:Sk285 yrkande 1, 2003/04:Sk290 yrkandena 3 och 4, 2003/04:Sk325, 2003/04:Sk336 yrkande 1, 2003/04:Sk373, 2003/04:Sk430, 2003/04:Ju443 yrkande 12, 2003/04:So635 yrkande 9 och 2003/04:Kr329 yrkande 7.

Reservation 16 (fp)

Reservation 17 (kd)

16. Uthyrning av bostad

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk245, 2003/04:Ub385 yrkande 6, 2003/04:N341 yrkande 9, 2003/04:Bo226 yrkande 1, 2003/04:Bo253 yrkande 9, 2003/04:Bo257 yrkande 4 och 2003/04:Bo297 yrkande 14.

Reservation 18 (m, fp, kd)

17. Hyresgästers självförvaltning

Riksdagen avslår motion 2003/04:Bo297 yrkande 27.

Reservation 19 (kd)

18. Förmånstagare till pension

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk263 och 2003/04:Sk412.

19. Uttag av pension från 55 års ålder

Riksdagen avslår motion 2003/04:A370 yrkande 4.

Reservation 20 (m, fp)

20. Avdrag för pensionssparande

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk331 yrkande 1.

21. Förtroendevaldas tjänstepension

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk303.

22. Skadestånd

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk292 och 2003/04:Sk321.

23. Larm och säkerhet

Riksdagen avslår motion 2003/04:Ju260 yrkande 1.

24. Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk328.

Reservation 21 (m)

25. Bär och svamp

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk211 och 2003/04:Sk335.

26. Ersättning till aktiva i ideella föreningar

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk396, 2003/04:Sk441, 2003/04:Kr282 yrkande 16 och 2003/04:Kr285 yrkandena 7 och 11.

Reservation 22 (c)

27. Biodling

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk243 och 2003/04:Sk275.

28. Bredband

Riksdagen avslår motion 2003/04:T560 yrkande 15.

Reservation 23 (kd)

Stockholm den 9 mars 2004

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Per Landgren (kd), Marie Engström (v), Per-Olof Svensson (s), Ulf Sjösten (m), Lennart Axelsson (s), Gunnar Andrén (fp), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Stefan Hagfeldt (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Fredrik Olovsson (s) och Britta Rådström (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen har under höstens behandling av statsbudgeten för år 2004 med något undantag ställt sig bakom de förslag om förändringar på skatteområdet som lagts fram i budgetpropositionen. Härvid avslogs de olika förslag om förändringar på inkomstbeskattningens område som Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet lagt fram i sina respektive budgetalternativ för år 2004 (prop. 2003/04:1 Förslag till statsbudget, finansplan m.m., bet. 2003/04:FiU1).

I detta betänkande behandlar utskottet de motionsyrkanden angående inkomstbeskattningen som väckts under den allmänna motionstiden hösten 2003 och som inte behandlats i anslutning till höstens budgetberedning. Vidare behandlas ett par motionsyrkanden från den allmänna motionstiden år 2002 som överlämnats till utskottet och ett motionsyrkande om avdraget för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning som väckts med anledning av proposition 2002/03:123 Beskattning av vissa förmåner.

Motionsyrkandena återges i bilagan.

Utskottets överväganden

Skatteskala, grundavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de förslag om ändringar i skatteskala, grundavdrag m.m. som läggs fram i motionerna.

Jämför reservationerna 1 (m), 2 (fp), 3 (kd), 4 (v) och 5 (mp) samt särskilt yttrande 1 (c).

Motioner

I en rad motioner framställs yrkanden som anknyter till de förslag om förändringar i beskattningen som lagts fram av de borgerliga oppositionspartierna under höstens budgetbehandling.

Fördelarna med de skattesänkningar som ingår i *Moderata samlingspartiets* budgetalternativ framhålls i flera motioner. I motion Sf325 yrkande 22 av Sten Tolgfors m.fl. (m) och Sk257 av Stefan Hagfeldt (m) framhålls att behovet av bidrag skulle minska och i motionerna So418 yrkande 15 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m) och Sf406 yrkande 1 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (m) anförs att de äldres ekonomi skulle förbättras och fler kunna vara kvar i arbetslivet. I motionerna Kr232 yrkande 5, Kr254 yrkande 2 och Kr282 yrkande 15 av Kent Olsson m.fl. (m) anförs att ungdomar skulle få bättre möjligheter att försörja sig, att tillvaron för konstnärer skulle underlättas och att enskilda medborgares möjlighet att bidra till idrottsföreningarnas verksamhet skulle förbättras. I motion A305 yrkande 6 av Anders G Högmärk m.fl. (m) anförs att en rörlig arbetsmarknad som alla människor har tillträde till kräver sänkta skatter på arbete, och i motion A258 yrkande 5 föreslår samma motionärer att en översyn genomförs i syfte att minska de samlade margineffekterna av skatter och olika typer av familjestöd. I motion Sk205 av Rolf Gunnarsson (m) anförs att sänkta skatter skulle minska krångel och byråkrati och öka tillväxten. I motion N291 av Sten Tolgfors (m) understryks att skatten på arbete och kunskap måste sänkas rejält för alla (yrkande 4) och att skatten på arbete minskar benägenheten och möjligheten att starta företag med egna pengar som grund (yrkande 5).

I motion Sk267 av Inger René och Cristina Husmark Pehrsson (m) begärs ett tillkännagivande om att skatteväxlingens successiva höjning av energiskatterna i tjänstesektorn är orättvis och tillväxtfientlig.

I två motioner från *Folkpartiet liberalerna* återfinns yrkanden om de förändringar i inkomstbeskattningen som ingår i partiets budgetalternativ för 2004. I motion Fi240 yrkande 32 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) anförs att en ny skattereform skall ge människor större makt över sina liv och uppmuntra arbete, företagande, egenförsörjning, risktagande, sparande och eget ansvar.

Den förslagna reformen innebär sänkta skatter för låginkomsttagare, sänkta marginalskatter och att hänsyn tas till försörjningsbördan. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att skatterna på individuell ägande och risksparande skall sänkas liksom skatterna på företagande och företagare. I motion Fi305 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) anförs att sänkta skatter skapar förutsättningar för tillväxt, ökar konkurrenskraften i en omvärld med generellt lägre skattetryck och gör det möjligt att hantera den demografiska utvecklingen utan nedskärningar i välfärdssystemen (yrkande 1). Motionärerna föreslår att marginalskatten sänks och att ett förvärsavdrag införs i syfte att reducera marginalskatten även vid lägre inkomster (yrkande 2). I motion So572 yrkande 8 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp) begärs ett tillkännagivande om att äldrevården är beroende av att skatter och socialförsäkringssystem gör det lönande att arbeta.

I *Kristdemokraternas* motion N412 av Alf Svensson m.fl. (kd) anförs att skattesystemet måste ge incitament för arbete. Fler skall kunna klara sig på sin lön, företagens utvecklingskraft förbättras och det totala skattetrycket sänkas. Grundavdraget höjs, det andra steget i den statlig inkomstskatteskalan avvecklas och en skattereduktion för låginkomsttagare införs (yrkande 15). Den ekonomiska brottsligheten och den svarta sektorns utbredning är ett mycket allvarligt strukturproblem och leder enligt vad som anförs till att viktiga sektorer av ekonomin inte kan växa. Motionärerna föreslår en 50-procentig skattereduktion för hushållstjänster och lättnader för de arbetstagare som erbjuds hemservice som löneförmån från sina arbetsgivare (yrkande 21). I motion Fi307 av Per Landgren m.fl. (kd) anförs att beskattningen av inte minst låg- och medelinkomsttagare måste reduceras kraftigt och marginaleffekterna minska (yrkande 1) och det andra steget i den statliga inkomstskatteskalan slopas (yrkande 5). I motion Sf400 yrkande 7 av Inger Davidson m.fl. (kd) föreslås en kraftig höjning av grundavdraget vid beräkningen av kommunal inkomstskatt och en skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare. I motion N346 yrkande 3 av Maria Larsson m.fl. (kd) föreslås att skatten på arbete sänks genom höjt grundavdrag, en statlig skattereduktion (förvärsavdrag) mot beskattningsbara inkomster och ett slopat andra steg i den statliga inkomstskatteskalan. Vidare föreslås sänkta arbetsgivaravgifter, en normallönemodell för småföretagare, avveckling av förmögenhetsskatten och lättnader vid generationsskiften i familjeföretag. I motion Sk252 av Erling Wälivaara (kd) föreslås en utredning vars syfte skall vara att utvärdera om det är möjligt att på något sätt kompensera de boende i glesbygden, t.ex. genom ett särskilt glesbygdsvdrag.

I *Vänsterpartiets* motion Sk378 av Ulla Hoffmann m.fl. (v) begärs en översyn av inkomstskattesystemet i syfte att skapa en klar fördelningspolitisk profil och samtidigt ta bort vissa marginaleffekter. Utredningen bör pröva om den nuvarande avtrappningen av grundavdraget kan ersättas med ett relativt högt generellt grundavdrag (kommunalt) som avtrappas vid inkomster över den övre brytpunkten. Avdraget för 25 % av de allmänna pensionsavgifterna bidrar enligt vad som anförs till en felaktig fördelningsprofil och bör tas bort i

en sådan omläggning. Motionärerna anför att modellen med fördel kan användas som ett alternativ om det längre fram blir aktuellt att utforma en kompensation för återstående 25 % av de allmänna pensionsavgifterna.

I motion Sk448 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, fp) föreslås att den statliga inkomstskatten på arbete sänks och på sikt avskaffas för att inte hindra fortsatt tillväxt som skapar välbstånd även för den del av befolkningen som är beroende av det skatte- och avgiftsfinansierade välfärdssystemet.

I några motioner berörs den gröna skatteväxlingens regionala effekter. I *Miljöpartiets* motion MJ401 yrkande 10 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) anføres att många låginkomsttagare i glesbygd kompenseras för transportkostnader genom lägre fastighetsskatt, ökat grundavdrag och andra skattelättnader inom ramen för den generella skatteväxlingen och att andra själva kan påverka sina transportkostnader genom bättre underhåll av sina bilar och mer ekonomiska och miljöanpassade körvanor. Ändå finns det enligt vad som anføres hushåll där den sammantagna effekten av skatteväxlingen åtminstone på kort sikt kan bli negativ. Problemet bör dock ses i ett bredare sammanhang, där också andra för- och nackdelar för glesbygder tas med. Motionärerna begär en utredning som skall kartlägga för hur många människor nettoeffekten blir klart negativ och föreslå åtgärder för att mildra de sociala konsekvenserna av höjda koldioxidskatter för denna grupp, utan att miljöstyrningseffekten går förlorad. I motion Sk422 av Sören Wibe och Karl Gustav Abramsson (s) anføres att skatteväxlingens regionala effekter bör ses över i syfte att förhindra att den leder till ökade regionala skillnader. I motionerna Sk423 av Marie Nordén (s) och Sk455 av Anders Sundström och Lars U Granberg (s) anføres att man kan befara att höjda skatter på drivmedel och energi särskilt hårt drabbar regioner med långa avstånd och gles bebyggelse och anser att det är angeläget att regeringen gör en utvärdering av vad den gröna skatteväxlingen innebär för glesbygden i landet.

I motion Sk397 av Martin Nilsson m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en handlingsplan mot skattedumpning. En sådan plan bör inkludera såväl insatser för att genom internationellt samarbete begränsa de faktorer som i dag begränsar det nationella självbestämmandet i skattepolitiken som en genomlysning av det svenska skattesystemet i syfte att förhindra att det i något avseende bidrar till en internationell skattedumpning. Främst bör handlingsplanen syfta till att genom internationellt samarbete upprätta miniminivåer på skattebaser som är lätttrörliga. I första hand torde det handla om företags-, kapital-, miljö- och produktionsskatter. I andra hand kan också vissa punkt- och konsumtions-skatter komma i fråga.

I motion Sk361 av Gustav Fridolin (mp) föreslås att konsekvenserna av att ge kommunerna möjlighet att införa progressiv inkomstbeskattning utreds (yrkande 1) liksom av att ge kommunerna möjlighet att växla över en del av inkomstskatterna till miljöskatter eller andra skatter (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening har skatteskalan i dag en utformning som stämmer förhållandevis väl överens med den skatteskala som beslutades under skattereformen och som därefter kompletterades med ett sista steg som en fördelningspolitisk korrigerig. Flertalet skattskyldiga betalar endast kommunal inkomstskatt, och för grupper med högre inkomster tillkommer en statlig inkomstskatt på 20 % respektive 25 %.

Det finns enligt utskottets mening anledning att erinra om att skatteskalan under de år som följde på krisåren i början av 1990-talet avvek väsentligt från vad som gäller i dag. De kraftansträngningar som krävdes för att sanera de stora budgetunderskott som krisen genererade hade bl.a. lett till ett gradvis sänkt grundavdrag och till att löntagarna i stigande grad belastades med egenavgifter. Egenavgifterna innebär en särskilt tung belastning för låg- och medelinkomsttagarna eftersom de är avdragsgilla.

Sedan krisen avväjts har ett stort arbete lagts ned på att återställa skatteskalen. En skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare infördes inkomståret 1999, och inkomståret 2000 påbörjades en genomgripande reformering av inkomstbeskattningen som syftar till att eliminera effekterna av egenavgiften. Kostnaden för denna reform beräknades uppgå till ca 50 miljarder kronor. Tre steg har tagits inkomståren 2000, 2001 och 2002, och detta är bakgrunden till att de kombinerade skatte- och avgiftsnivåerna i skatteskalen nu kan sägas åter närma sig det mål som uppställdes under skattereformen. I reformen har också ingått justeringar av skiktgränserna så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt begränsas.

Som nämnts innebar krisåren också att grundavdraget gradvis urholkades. I budgeten för inkomståret 2001 presenterade regeringen en strategi för en grön skatteväxling som innebär att höjda skatter på energi och miljöskadliga utsläpp finansierar en sänkning av skatten på främst arbete. Den gröna skatteväxlingen gjorde det möjligt att påbörja en återställning av grundavdraget. Detta höjdes inkomståret 2001 med 1 200 kr, och höjningen avsåg även det särskilda grundavdrag som utgår till pensionärer. Det höjda grundavdraget kostnadsberäknades till 2,8 miljarder kronor. Inför inkomståret 2002 genomfördes ytterligare en grön skatteväxling som finansierade en höjning av grundavdraget och pensionärernas särskilda grundavdrag med 1 000 kr. Den särskilda skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare utvidgades så att den även gäller för pensionärer. Samtidigt fattades beslut om att infoga den särskilda skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare i grundavdraget fr.o.m. inkomståret 2003. Inför inkomståret 2003 genomfördes ånyo en skatteväxling med höjda skatter på energi och miljöskadliga utsläpp som finansierade en höjning av grundavdraget. Höjningen av grundavdraget gavs en utformning som gynnade låg- och medelinkomsttagarna. Också vid de lägsta inkomstnivåerna genomfördes en förstärkning.

Också under höstens budgetberedning fattades beslut om en grön skatteväxling. Sambandet mellan avgifter och förmåner inom den allmänna pensioneringen gör emellertid att ytterligare höjningar av grundavdraget inte bedöms vara lämpliga. I stället infördes en skattereduktion om 200 kr för alla.

Enligt utskottets mening återstår det att genomföra det sista och avslutande steget i den reformering av inkomstbeskattningen som syftar till att eliminera effekterna av egenavgiften. En sådan kompensation skulle innebära en välkommen förstärkning av löntagarnas köpkraft samt innebära att den orättvisa som egenavgifterna representerar helt och fullt undanröjs.

När det gäller de olika förslagen om förändringar i inkomstskatteskalen från de borgerliga oppositionspartierna har dessa en varierande inriktning. Kraftiga allmänna sänkningar av inkomstskatten föreslås från flera håll, och det uttalade målet är att detta skall finansieras genom en minskning av statens och kommunernas ansvar på olika områden. Var och en skall få behålla mer av sin lön och skall på detta sätt kunna klara sig själv. Enligt utskottets mening innebär detta synsätt ett delvis underkännande av den gemensamma sektorn och betydelsen av de kollektiva lösningar som i dag framstår som självklara för de allra flesta. Tillgång till sjukvård, skolor, polis, högre utbildning m.m. tas i dag för givet eftersom finansiering sker via skattsedeln. Dagens skattefinansiering innebär också en dubbel omfördelning. Skatteskalen är anpassad till individens förmåga att bidra till de gemensamma kostnaderna, och de skattefinansierade tjänsterna och förmånerna fördelas i princip efter behov. En kraftig neddragning av den skattefinansierade gemensamma sektorn skulle därför innebära en kraftig försämring för många grupper, och utskottet är inte övertygat om att de alternativ som skall träda i stället verkligen skulle vara tillgängliga för alla. Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om kraftiga sänkningar av inkomstskatten.

När det gäller frågan om en översyn av inkomstskatteskalen i syfte att komma till rätta med olika marginaeffekter och att ytterligare överväga dess fördelningspolitiska utformning framgår det av vad utskottet redan anfört att förändringar i inkomstskatteskalen måste utgöra en integrerad del i de överväganden som varje år görs i anslutning till budgetberedningen. Större förändringar är kostsamma och kan inte göras utan tillgång till en god och samlad information om det ekonomiska utrymme som står till förfogande.

Som anförs i flera motioner finns det anledning att analysera de regionala fördelningseffekterna vid den gröna skatteväxlingen. Regeringen har också inför årets gröna skatteväxling lämnat en redovisning av dessa effekter. Av redovisningen framgår att skatteuttaget minskat för hushåll i samtliga regioner, både i absoluta termer och sett i relation till den disponibla inkomsten. De mest förmånliga skatteväxlingseffekterna får hushållen i Göteborg följda av hushållen i Stockholm och norra tätbygden med ett minskat skatteuttag på ca 250 kr. För hushåll i norra glesbygden och södra mellanbygden blir skatteuttaget i stort sett oförändrat. Detta beror enligt vad som anförs helt och hållet på att skattehöjningarna på el och villaolja ger betydligt större effekter för hushållen i dessa regioner jämfört med övriga landet. Effekterna på inkomst-

skatten varierar betydligt mindre mellan regionerna. Enligt utskottets mening finns det inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen i fråga om behovet av en analys av skatteväxlingens regionala effekter.

När det gäller problemen med olika former av internationell skattekonkurrens och skatteparadis bedriver regeringen ett aktivt arbete med dessa frågor på flera olika plan. Utskottet ser inte någon anledning att hos regeringen begära en plan för detta arbete.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionerna.

Nyckelpersoner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om en utvärdering av skattelättnaden för utländska nyckelpersoner.

Jämför reservation 6 (v).

Gällande regler

Utländska experter, forskare och företagsledare som arbetar tillfälligt i Sverige kan få en viss skattelättnad. Vid uttag av inkomstskatt och socialavgifter får 25 % av lönen undantas under högst tre år och ersättningar för kostnad för flyttning till och från Sverige, för egna och familjemedlemmars resor mellan Sverige och tidigare hemland högst två gånger per år samt för avgift för barns skolgång i grund- och gymnasieskola eller liknande behöver inte tas upp till beskattning. Arbetet skall avse specialistuppgifter eller kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet eller företagsledande eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag. Ytterligare förutsättningar för tillämpningen är att arbetstagaren inte är svensk medborgare och inte heller har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige under de senaste fem åren före ansökningsperioden. Vistelsen i Sverige får vara avsedd att bli högst 5 år. Ansökan om skattelättnad prövas av Forskarskattenämnden och skall avse en viss bestämd person och ett visst arbete (prop. 2000/01:12, bet. 2000/01:SkU6).

Motion

I motion Sk255 av Marie Engström m.fl. (v) anför motionärerna att skattelättnaden för utländska nyckelpersoner utgör ett avsteg från den likformiga inkomstbeskattningen och är förenad med svåra bedömningar när det gäller att avgöra vilka som är berättigade. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att tillämpningen av beslutet om skattelättnader för utländska nyckelpersoner snarast bör utvärderas.

Utskottets ställningstagande

Undantaget för utländska nyckelpersoner innebär att högt kvalificerade utländska nyckelpersoner som arbetar tillfälligt i Sverige kan få vissa skattelättnader efter beslut av Forskarskattenämnden. Undantaget har tillkommit sedan våra grannländer infört liknande lagstiftning och syftar till att eliminera risken för att Sverige framstår som mindre konkurrenskraftigt när internationella företag väljer land för en ny etablering.

Undantaget för utländska nyckelpersoner har ifrågasatts av Skattebasutredningen i betänkandet *Våra skatter?* (SOU 2002:47). Utredningen anser att skattelättnaderna kan slopas alternativt kraftigt begränsas och att Sverige både inom EU och i det nordiska samarbetet bör driva frågan om att avskaffa expertskatterna.

Utskottet utgår ifrån att regeringen följer tillämpningen och den praxis som utvecklas hos Forskarskattenämnden och ser inte någon anledning för riksdagen att nu initiera en utvärdering av dessa regler. Utskottet avstyrker motion Sk294.

Barns räntor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om ett grundavdrag för barns ränteinkomster.

Gällande regler

Ränteinkomster skall tas upp i inkomstslaget kapital. Banker m.fl. behöver emellertid inte lämna kontrolluppgift beträffande räntor som understiger 100 kr per person och år. Sådana smärantor är enligt 8 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229) skattefria om de sammanlagt inte uppgår till 500 kr.

Motion

I motion Sk234 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (c) anför motionärerna att skatten på ränteinkomster minskar barns och ungdomars intresse för att spara, och de föreslår ett grundavdrag för barns ränteinkomster om 2 000 kr i syfte att stimulera barn och ungdomar att skaffa ett sparkapital att ta till vid oförutsedda utgifter. Riksdagen bör hos regeringen begära ett förslag om ett sådant grundavdrag.

Utskottets ställningstagande

Före 1990 års skattereform var det vanligt att föräldrar förde över kapital till sina barn av skatteskal. Barnen hade en lägre skattesats och var dessutom berättigade till ett grundavdrag som kunde kvittas mot ränteinkomsten. Skattereformen syftade bl.a. till att eliminera den här formen av vardaglig skatte-

planering genom att göra beskattningen mer likformig. Kapitalinkomster sammanfördes i ett inkomstslag och fick en proportionell skattesats. Möjligheten att få grundavdrag från inkomst av kapital slopades. Ett då gällande särskilt sparavdrag slopades också. Resultatet blev en så långt möjligt likformig beskattning av kapitalinkomster.

Enligt utskottets mening finns det goda skäl att upprätthålla skattereformens princip om en likformig beskattning av kapitalinkomster. Utskottet är inte berett att på nytt införa ett grundavdrag för denna typ av inkomster och avstyrker därför motion Sk234.

Idrottskonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om ett idrottskonto för fördelning av idrottares inkomster över tiden.

Jämför reservation 7 (kd, c).

Motioner

I två motioner föreslår motionärerna att ett idrottskonto införs så att idrottsutövare får en möjlighet att fördela sina inkomster även till år då idrotten inte längre utgör en inkomstkälla.

I motion Kr385 yrkande 12 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd) anføres att det är vanligt inom vissa idrotter att utövaren tjänar mycket pengar under några år för att sedan tjäna avsevärt mindre. Motionärerna hänvisar till att man i Norge och Finland infört idrottskonton för att lösa detta problem och föreslår att det utreds om det går att införa konton av detta slag även i Sverige.

I motion Kr285 yrkande 9 av Birgitta Sellén m.fl. (c) anføres att ett idrottskonto skulle ge elitidrottare möjlighet att sprida sina intäkter över tiden för att på så sätt slippa flytta till länder med ett lägre skattetryck.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att skattereglerna så långt möjligt har en generell utformning och att undantag för olika grupper undviks. I allmänhet leder undantag från de generella reglerna till gränsdragningsproblem och till att frågan om en utvidgning av undantaget omedelbart blir aktuell. Att införa särskilda regler för elitidrottare framstår enligt utskottets mening som mindre lämpligt, och utskottet har också vid tidigare tillfällen avstyrkt liknande yrkanden med hänvisning till skattereformens principer om en likformig och enhetlig beskattning. Utskottet är inte heller nu berett att tillstyrka förslagen om särskilda skatteregler för elitidrottare och avstyrker därför motionerna Kr285 yrkande 9 och Kr385 yrkande 12.

Motion och friskvård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändrade regler för skattefria personalvårdsförmåner i form av motion och annan friskvård samt motionsförslaget om en allmän avdragsrätt för gymkostnader.

Jämför reservation 8 (kd, c).

Gällande regler

Personalvårdsförmåner skall inte tas upp som intäkt. Med personalvårdsförmåner avses enligt 11 kap. 11 och 12 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) förmåner av mindre värde som riktar sig till hela personalen och som inte är en direkt ersättning för utfört arbete utan består av enklare åtgärder för att skapa trivsel i arbetet eller liknande eller lämnas på grund av sedvänja inom det yrke eller den verksamhet som det är fråga om. Som personalvårdsförmåner räknas bl.a. sådana förfriskningar och annan enklare förtäring i samband med arbetet som inte kan anses som måltid samt möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård.

Exempel på skattefri motion är gymnastik, styrketräning, spinning, bowling, racketsporter som bordtennis, tennis, badminton eller squash, lagsporter som volleyboll, fotboll, handboll och bandy. Sporter som kräver dyrare redskap eller kringutrustning som golf, segling, ridning och utförsäkring räknas inte hit. Dessa sporter blir skattepliktiga om arbetsgivaren bekostar utövande eller utrustning. Även sådana friskvårdsaktiviteter som t.ex. tai chi, qi-gong, kostrådgivning och information om stresshantering kan vara skattefria. Ett tidigare krav från Skatteverket att massage måste klassas som rehabilitering för att bli skattefri upprätthålls inte längre. Arbetsgivaren har således möjlighet att erbjuda alla sina anställda massage som skattefri förmån.

Det finns ingen fastställd beloppsgräns för hur mycket en skattefri motions- eller friskvårdsförmån högst får kosta. Enligt Regeringsrättens dom den 12 juli 2001 (mål nr 5762-1998) kan ett årskort till en gymanläggning vara en sådan skattefri personalvårdsförmån av mindre värde som är undantagen från skatteplikt. Ett årskort till gängse pris på orten är normalt skattefritt.

Motioner

I tre motioner föreslås utvidgningar av arbetsgivarnas möjlighet att erbjuda skattefria personalvårdsförmåner. I motion Sk394 av Göran Lindblad (m) begärs en översyn i syfte göra det möjligt att erbjuda friskvård utifrån individuella behov. I motion MJ475 yrkande 5 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd) föreslås ett tillkännagivande om att ridsport bör vara skattefri när den bedrivs i motionssyfte. I motion Sk443 av Yvonne Ångström m.fl. (fp, m, kd, c) anförs att en ökad friskhet och minskad sjukfrånvaro kan stimuleras om kravet på att skattefria personalvårdsförmåner skall vara av mindre värde avskaffas.

I motion Sk309 yrkande 1 av Kenneth Lantz och Sven Brus (kd) anför motionärerna att de skador som uppstår i arbetslivet kan motverkas genom att människor blir bättre på att ta hand om sig själva. Eftersom motion är ett bra sätt att motverka arbetsskador finns det anledning att undersöka vilka effekterna skulle bli om styrkta kostnader för gym och andra kostnader för förebyggande hälsovård blev avdragsgilla mot inkomst av tjänst och näringsverksamhet.

I motion Kr329 yrkande 5 av Helena Höij m.fl. (kd) anføres att en beloppsgräns för vad som är av mindre värde bör införas och om det sammanlagda värdet av de gåvor eller förmåner som erhållits under ett år från samma arbetsgivare understiger detta värde så skall det inte tas upp till beskattning. Detta skulle enligt vad som anføres vara värdefullt inte minst för ideella organisationer som på ett symboliskt sätt vill belöna sina medarbetare. Regeringen bör skyndsamt lägga förslag om skattefrihet för förmåner av mindre värde.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har nyligen behandlat frågor om utformningen av skattefriheten för förmån av motion och friskvård (prop. 2002/03:123, bet. 2003/04:SkU3) och har därvid tillstyrkt att de särskilda villkor som gällde för att en sådan förmån skulle vara skattefri slopas fr.o.m. den 1 januari 2004. I ärendet avstyrkte utskottet motionsförslag om en beloppsbestämd skattefrihet för fysisk träning och om att skattefri friskvård skall kunna erbjudas alla anställda efter behov. Härvid hänvisade utskottet till det grundläggande kravet på att det skall vara frågan om en förmån av mindre värde och enklare slag och till de uttalanden som gjorts i dessa delar vid reglernas tillkomst. Av uttalandena framgår t.ex. att gränsen för vilken typ av motionsutövning som skall utgöra personalvårdsförmån har bestämts så att det skall vara fråga om enklare motionsidrott. Exklusiva sporter eller sporter som inte innebär motion i betydelsen fysisk träning har därvid inte ansetts utgöra enklare slag av motion. Inte heller har sporter som kräver dyrbarare anläggningar, redskap och kringutrustning ansetts som enklare slag av motion (jfr SkU 1987/88:8 s. 42).

Utskottet har inte ändrat inställning i dessa frågor och ser därför inte någon anledning att tillstyrka de nu aktuella förslagen om lättnader i kraven på att förmånen skall vara av mindre värde och av enklare slag. Utskottet avstyrker därför motionerna Sk394, MJ475 yrkande 5, Sk443 och Kr329 yrkande 5.

När det gäller förslaget om en avdragsrätt för kostnader för gym bör det enligt utskottets mening undvikas att avdrag medges för olika former av levnadskostnader. Om syftet är att gynna en viss verksamhet bör stimulansen i stället utformas som ett bidrag som prövas mot andra angelägna utgifter vid den årliga budgetberedningen. Utskottet är inte berett att tillstyrka att en sådan stimulans lämnas via skattesystemet och avstyrker därför även motion Sk309 yrkande 1.

Kulturcheckar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om skattefria kulturcheckar för inköp av böcker, m.m.

Jämför reservation 9 (kd).

Motioner

I motionerna Kr391 yrkande 4 av Alf Svensson m.fl. (kd) och 2002/03:Kr371 yrkande 4 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd) anförs att kunskapen om kulturens betydelse för människors hälsa bör komma företagen till del och att det bör bli möjligt för företag att bidra till sina anställdas kulturella upplevelser genom ett system med kulturcheckar. Kulturcheckarna skall vara en skattebefriad löneförmån från arbetsgivaren till löntagaren och den skall inte heller belasta företaget med skatter eller sociala avgifter. De skattemässiga villkoren skall enligt vad som anförs vara desamma som när företag i dag subventionerar motionsaktiviteter för personalen. Kulturchecken skall vara ett betalningsmedel som kan användas för inköp av t.ex. böcker, konst, teater, konserter, opera, balett, museibesök m.m. Kulturchecken kan skötas och organiseras av en stiftelse där det ingår utvalda institutioner och organisationer inom kulturlivet som även ansvarar för att teckna avtal med de intressenter vars verksamhet eller produkter kan köpas med kulturchecken. Kulturchecken skulle ge fler människor möjlighet att få del av olika kulturupplevelser, vilket har positiva effekter på hälsan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka att det införs en möjlighet för arbetsgivare att utan förmånsbeskattning erbjuda anställda checkar för inköp av böcker, konst, konserter, etc. Utskottet avstyrker motionerna 2002/03:Kr371 yrkande 4 och Kr391 yrkande 4.

Studenters skattefria stipendier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en utredning i syfte att förändra de lagregler som gäller för gränsdragningen mellan skattefria och skattepliktiga stipendier.

Jämför reservation 10 (kd).

Gällande regler

Av 8 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att stipendier som är avsedda för mottagarens utbildning är skattefria. Stipendier som är avsedda för andra ändamål är skattefria, om de inte är ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utbetalarens räkning, och inte betalas ut periodiskt.

Vad som utgör ett stipendium är inte definierat i lagtexten. Det finns ett stort antal rättsfall där frågan om skatteplikt för bidrag med olika beteckningar har prövats. Enligt allmänt språkbruk är ett stipendium ett till en fysisk person utgivet bidrag som har benefik karaktär, dvs. är vederlagsfritt i den meningen att det inte utgör ersättning för arbete eller prestation som mottagaren har utfört för utgivarens räkning eller en prestation som är till direkt nytta för denne.

I fråga om utbildningsstipendier uppställs inte något krav på att de inte får betalas ut periodiskt eller vara ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utbetalarens räkning. Ett stipendium från den egna arbetsgivaren anses ”smittat” av anställningen oavsett syftet med stipendiet. Med utbildning i detta sammanhang har i praxis omfattats inte bara grundutbildning utan även forskarutbildning och doktorandutbildning.

Motioner

I motion Fi304 yrkande 38 av Alf Svensson m.fl. (kd) anför motionärerna att tillämpningen av bestämmelserna om skattefria stipendier kan ge upphov till problem i vissa fall. När en student åtar sig ett uppdrag – t.ex. som studentföreträdare i en fakultetsnämnd – och uppbär skattepliktigt ersättning för uppdraget, blir studenten skattskyldig även för de skattefria stipendier som studenten erhåller. Dessvärre gör skattekontoren i Sverige olika tolkningar av lagstiftningen. Det är angeläget att regeringen utreder dessa förhållanden och om det är nödvändigt återkommer till riksdagen med lagförslag som gör det möjligt för universitet och högskolor att avstå från att göra avdrag för preliminär skatt på smärre stipendier till studenter. I motion Sk416 av Per Landgren (kd) och Lennart Hedquist (m) framställs ett yrkande med samma inriktning.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening ger den nuvarande lagregleringen och den omfattande praxis som finns på detta område en förhållandevis god ledning vid gränsdragningen mellan skattefria och skattepliktiga stipendier. Samtidigt är det ofrånkomligt att avgörandet i sista hand måste vila på en bedömning från Skatteverkets eller domstolens sida av de omständigheter som föreligger i det enskilda fallet.

Enligt utskottets uppfattning kan de uppgifter som lämnas i motionerna inte motivera att riksdagen hos regeringen begär en utredning i syfte att förändra de nu aktuella lagreglerna. Utskottet avstyrker motionsyrkandena Fi304 yrkande 38 och Sk416.

Förmån av tjänstebostad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om lättnader i villkoren för skattefriheten för förmån av statsministerns bostad.

Gällande regler

Förmån av sådan bostad som är förenad med tjänsten som statsminister skall inte tas upp som intäkt om statsministern också disponerar en annan permanentbostad (bet. 1994/95:SkU43).

Motion

I motion Sk453 av Gabriel Romanus (fp) anfördes att statsministerns lön inte framstår som anmärkningsvärt hög i jämförelse med vad andra personer i ledande ställning i den offentliga eller privata sektorn har och att det således är helt i sin ordning att särskilda skatteregler gäller för statsministerns tjänstebostad. Mot denna bakgrund framstår kravet på att statsministern skall ha en annan bostad för att slippa förmånsvärde för Sagerska huset som småaktigt. Motionären föreslår att riksdagen beslutar om att statsministerns tjänstebostäder Sagerska huset och Harpsund skall vara befriade från förmånsvärde oavsett om statsministern förfogar över en annan privatbostad eller inte.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är avsikten med de regler som gäller för förmån av statsministerns bostad inte att skapa en skattefri förmån utan i stället att inom ramen för de grundläggande principerna för beskattningen göra det möjligt att uppnå ett förhållandevis neutralt skattemässigt resultat i de fall då statsministern på grund av ämbetets speciella karaktär och den osäkerhet det för med sig vad gäller hur länge tjänstebostaden kan disponeras väljer att disponera en privat permanentbostad vid sidan av tjänstebostaden. En förutsättning för att förmånen av statsministerns bostad inte skall tas upp till beskattning är därför att statsministern disponerar en annan permanentbostad.

Utskottet ser inte någon anledning att förändra den nuvarande ordningen när det gäller beskattningen av förmån av statsministerns bostad och avstyrker därför motion Sk453.

Dubbel bosättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsförslagen om en utökning av möjligheten till avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Jämför särskilda yttrandena 2 (v) och 3 (c).

Bakgrund

Av 12 kap. 19–21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att ökade levnadskostnader skall dras av om den skattskyldige på grund av sitt arbete flyttat till en ny bostadsort, om en bostad för den skattskyldige, dennes make, sambo eller familj behållits på den tidigare bostadsorten och sådan dubbel bosättning är skäligen på grund av makens eller sambons förvärvsverksamhet, svårigheter att skaffa en fast bostad på arbetsorten, eller någon annan särskild omständighet. Kostnaderna får dras av under längst tre år för gifta och sambor och längst ett år för övriga skattskyldiga. Avdrag medges dock för längre tid om anställningens natur eller andra särskilda skäl talar för det.

Motioner

I två motioner från allmänna motionstiden 2003 och en motion som väckts med anledning proposition 2002/03:123 Beskattning av vissa förmåner framställs yrkanden som syftar till en utökning av möjligheterna att få avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning.

I motion 2002/03:Sk18 yrkande 3 av Roger Tiefensee m.fl. (c) anförs att de som erbjuds ett jobb på annan ort skall kunna acceptera detta, även om livskamraten redan har jobb på befintlig ort. Motionärerna föreslår att riksdagen fattar beslut om att rätten till avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning inte skall ha någon borte tidsgräns. I motion Sk281 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (c) anförs att när den ena parten i ett förhållande har sitt arbete kvar på hemorten och den andra inte kan finna något arbete där, utan väljer att flytta med sitt företag och pendlingsavståndet är alldeles för långt, borde det finnas möjlighet att förlänga avdragsrätten vid dubbel bosättning. I motion Sk353 av Jan Andersson (c) anförs att det är en allt vanligare företeelse att människor tvingas arbeta långt ifrån familj och bostad. Motionären begär ett tillkännagivande om att det finns anledning att utreda möjligheterna att förbättra villkoren för avdrag vid dubbelt boende.

Utskottets ställningstagande

Skatteutskottet har vid sin behandling av en v-motion om en utvidgning av avdraget för ökade levnadskostnader under våren 2000 anfört bl.a. följande.

Den fråga som motionärerna tar upp har numera behandlats utförligt av Utredningen om avdrag för ökade levnadskostnader i betänkandet Förmåner och ökade levnadskostnader (SOU 1999:94). Utredningen konstaterar – i likhet med motionärerna – att beslutet att slopa tvåårsgränsen för

avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete väcker frågan om en motsvarande åtgärd när det gäller avdraget för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Efter en genomgång av motiven för de båda avdragen finner utredningen att det finns avgörande skillnader mellan avdragen och att dessa kan sammanfattas med att avdraget vid tillfälligt arbete har sin grund i den skattskyldiges anställningsförhållanden under det att avdraget vid dubbel bosättning motiveras av den skattskyldiges bostads- och familjeförhållanden. När det gäller avdraget vid tillfälligt arbete gör knytningen till arbetsförhållandena att det finns en naturlig slutpunkt för avdragsrätten även sedan tvåårsgränsen slopas. Avdragsrätten kvarstår bara så länge arbetet är kortvarigt. Någon motsvarande spärr finns emellertid inte när det gäller avdraget vid dubbel bosättning, och utredningen anser att en dubbel bosättning som pågår under längre tid snarast är att betrakta som en följd av ett inom familjen mer eller mindre frivilligt träffat val. Det är utredningens bestämda uppfattning att ett sådant val av skilda bosättningsorter inom familjen inte skall stödjas med skattelättnader, och utredningen förordar därför att tidsbegränsningen av avdraget vid dubbel bosättning skall finnas kvar. Utredningen föreslår endast att möjligheten till en förlängning av avdragsperioden slopas av förenklingsskäl.

Även om utskottet kan instämma i utredningens principiella resonemang anser utskottet, i likhet med motionärerna, att en utvidgning av avdragsrätten för ökade levnadskostnader i dessa fall skulle kunna ge positiva effekter. Rörligheten på arbetsmarknaden skulle öka och möjligheterna att bo och arbeta i glesbygd skulle förbättras. Enligt utskottets mening finns det skäl att genomföra en kompletterande utredning som belyser dessa effekter. Även den statsfinansiella kostnaden för en sådan reform bör belysas.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Riksdagen biföll utskottets förslag (bet. 1999/2000:SkU13).

Regeringen har i budgetpropositionen för 2004 Finansplan, statsbudget m.m. (avsnitt 8.2.6) aviserat att en särskild utredare kommer att tillkallas och ges i uppdrag att göra en översyn av reglerna för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Uppdraget bör enligt vad som anförs omfatta att med utgångspunkt i grundläggande principer för inkomstbeskattningen lämna förslag till förändringar i avdragsmöjligheterna som kan leda till en ökad rörlighet på arbetsmarknaden och förstärka den regionala utvecklingspolitiken.

Enligt utskottets mening bör resultat av den översyn som riksdagen begärt och regeringen aviserat avvaktas. Utskottet avstyrker motionerna 2002/03:Sk18 yrkande 3, Sk281 och Sk353.

Miljöbilar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om en omformning av de regler som gäller för miljövänliga fordon.

Gällande regler

De nuvarande reglerna om justering av värdet av bilförmån för s.k. miljöbilar tillämpades första gången vid 2000 års taxering. Reglerna innebär att förmånsvärdet för en bil som är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med mer miljöanpassade drivmedel än bensin eller dieselolja och som därför har ett nybilspris som är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall justeras ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Reglerna infördes bl.a. för att underlätta introduktionen av miljöbilar på bilmarknaden och på så sätt skapa bättre förutsättningar för att miljöprestandan hos beståndet av förmånsbilar skulle öka (prop. 1999/2000:6, bet. 1999/2000:SkU7).

Den 1 januari 2002 infördes en tidsbegränsad möjlighet till ytterligare nedsättning av förmånsvärdet för vissa typer av miljöanpassade förmånsbilar för att få till stånd en bättre överensstämmelse med det faktiska värdet. För en elbil eller elhybridbil blev det möjligt att justera ned förmånsvärdet till 60 % av förmånsvärdet för närmast jämförbara bil utan sådan miljöanpassad teknik. Nedsättningen gäller i 3 år och får inte överstiga 16 000 kr per år. För bilar som drivs med alkohol eller med annan gas än gasol medges justering till 80 % av förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Nedsättningen gäller under 4 år och får inte överstiga 8 000 kr per år. En utvärdering av regelförändringen skall genomföras och vara klar före respektive tillämpningsperiods utgång. Den tillfälliga möjligheten till nedsättning förlängdes under hösten 2003 t.o.m. inkomståret 2008 (prop. 2001/02:1, bet. 2001/02:FiU1, prop. 2001/02:45, bet. 2001/02: SkU12 samt prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:FiU1).

För en personbil som uppfyller kraven för miljöklass El eller Hybrid enligt bilaga 1 till lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen, tas fordonsskatt inte ut under de fem första åren från det fordonet blir skattepliktigt första gången.

Motion

I motion Sk411 av Anders Larsson (c) anføres att det inte finns något rimligt skäl varför möjligheten till subvention, lägre skatt samt därmed högre samlad konsumtionsförmåga skall tillfalla vissa människor, medan andra inte har denna möjlighet. Lika villkor bör gälla, och lika möjligheter att delta i miljöarbetet bör föreligga för alla. Motionären föreslår att regeringen ges i uppdrag att omforma nuvarande system med miljörabatter för fordon så att detta blir tillgängligt för samtliga svenska medborgare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att bestämmelserna om beräkning av värdet av förmån av olika typer av miljöbilar syftar till att detta värde bättre skall motsvara det faktiska marknadsvärdet. Nedsättningen till nivån för en jämförbar bil syftar till att eliminera effekten av de högre tillverkningskostnader som är förenade med ny teknik. Den ytterligare nedsättning som gäller för el- och alkohol-

drivna fordon hänger samman med att dessa har en begränsad räckvidd, att gasbilarnas tank tar upp en stor del av bilens lastutrymme och att tillgången på tankställen för alternativa drivmedel är begränsad. Värdet av förmånen av dessa fordonstyper är därför mer begränsat än vad som framkommer vid en direkt jämförelse med värdet på förmånsbil som drivs med konventionella drivmedel. Genom dessa justeringar förbättras också förutsättningarna för en ökning av beståndet av miljövänligare bilar.

Vidare gäller en femårig skattebefrielse enligt fordonsskattelagen för bilar som uppfyller kraven i miljöklass El eller Hybrid.

Utskottet ser inte någon anledning att hos regeringen begära en omformning av de nu aktuella reglerna och avstyrker därför motion Sk411.

Reseavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om höjda milavdrag och förslagen om att resor för att hämta och lämna barn på dagis skall beaktas när avdraget för resa till och från arbetet bestäms. Riksdagen avslår också förslagen om en sänkning av gränobeloppet på 7 000 kr för arbetsresor och om olika former av differentieringar av detta belopp.

Jämför reservationerna 11 (kd) och 12 (c) samt särskilt yttrande 4 (m).

Gällande regler

Riksdagen höjde avdraget för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats och i tjänsten från 13 kr per mil till 15 kr per mil fr.o.m. 1999 års taxering. Samtidigt höjdes gränsen för avdrag för kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats från 6 000 kr till 7 000 kr per år (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:FiU1). Vid 2002 års taxering höjdes avdraget för resor med bil mellan bostad och arbete från 15 kr till 16 kr per mil (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:FiU1).

Avdrag för kostnad för resa mellan bostad och arbetsplats inkluderar inte eventuell omväg eller tidsförlust när barn hämtas eller lämnas på vägen. En sådan kostnad anses utgöra en ej avdragsgill levnadskostnad.

För motorcykel medges avdrag med 8 kr per mil.

Motioner

I motion T392 yrkande 3 av Helena Bargholtz (fp) anförs att förhållandena på Gotland är speciella och att det ofta är nödvändigt för småbarnsföräldrar att först resa till en förskola, dagmamma eller annan barntillsyn i samband med arbetspendling. Avstånden kan vara långa och i vissa fall dessutom vara orsaken till att t.ex. en busslinje inte är möjlig att använda. Motionären föreslår

att reseavdraget skall följa prisutvecklingen och att transporter till och från barntillsyn skall räknas in när avdraget beräknas. Också i motion T472 yrkande 3 av Hans Backman (fp) föreslås att transporter till och från barntillsyn skall tas med när reseavdrag beräknas. I motion N288 yrkande 8 av Runar Patriksson och Anita Brodén (fp) föreslås att transporter till omsorg skall kunna dras av i deklARATIONEN på samma sätt som arbetsresor.

I motion Fi307 yrkande 6 av Per Landgren m.fl. (kd) föreslås att gränsen för reseavdrag för resor till och från jobbet sänks från 7 000 till 5 000 kr från 2005 och att avdragsrätten även skall gälla för den del av resan som görs till barnomsorg. Riksskatteverket bör vidare få i uppdrag att utreda möjligheterna för att göra det möjligt för inkomsttagare att få ta del av reseavdraget månadsvis i stället för årsvis. På så vis skulle, enligt vad som anförs, säsongsarbetande personer ta del av avdraget i större utsträckning.

I motion N328 av Maud Olofsson m.fl. (c) föreslås att reseavdraget till och från arbetet omvandlas till en skatterabatt motsvarande en höjning till 20 kr per mil som även kommer att omfatta resor till och från barnomsorg för att förbättra möjligheterna att ta ett arbete inom ett större arbetsmarknadsområde (yrkande 28). Vidare föreslås att gränsbeloppet om 7 000 kr delas upp på årets tolv månader för att öka möjligheten för säsongsarbetare att kunna ta del av reseavdraget (yrkande 29).

Utskottets ställningstagande

När riksdagen under hösten 1997 behandlade frågan om en uppjustering av det avdragsgilla beloppet för resor med egen bil hade detta legat på 13 kr sedan 1993. Ökade rörliga kostnader, bl.a. för bensin, gav då anledning till en uppjustering av avdraget. Eftersom den nya nivån borde bestå under flera år bestämdes uppjusteringen till 2 kr. Med hänsyn till statsfinanserna och för att ge åtgärden en tillfredsställande fördelningsprofil höjdes samtidigt gränsen för avdragsgilla kostnader för resor till och från arbetet från 6 000 kr till 7 000 kr. Härigenom fick åtgärden en inriktning mot dem med förhållandevis långa avstånd mellan bostaden och arbetsplatsen. Härefter har det avdragsgilla beloppet för resor med bil mellan bostad och arbete, m.m. höjts från 15 kr till 16 kr per mil för att på det sättet stimulera rörligheten på arbetsmarknaden.

Utskottet har vid höstens budgetberedning tagit ställning till en rad förändringar i skattereglerna som bl.a. innebär en ökad miljörelatering av skattesystemet och sänkta inkomstskatter för stora grupper. Härvid har utskottet avstyrkt ett förslag om en höjning av milavdragen och en sänkning av gränsbeloppet för resor till och från arbetet som en del i ställningstagandet till de olika budgetalternativ som behandlades. Utskottet har inte ändrat inställning i denna del och är därför inte heller nu berett att tillstyrka att milavdragen höjs eller att gränsbeloppet sänks.

När det gäller förslagen om att gränsbeloppet skall fördelas på månad anser utskottet att en sådan förändring skulle leda till att de förenklingsvinster som gränsbeloppet medför i stor utsträckning skulle gå förlorade. Utskottet är inte berett att tillstyrka dessa förslag.

När det gäller förslagen om en möjlighet att räkna in den extra tiden för att lämna barn på dagis finns det enligt utskottets mening skäl att hålla gränsdragningen kring dagens avdragsrätt för resor till och från arbetet så enkel och lättillämpad som möjligt. Att låta Skatteverket beakta resan för inlämning och hämtning av barn på dagis när tidsvinsten beräknas skulle komplicera de bedömningar som måste göras i dessa fall. Härtill kommer att fördelningspolitiska invändningar kan riktas mot åtgärder som innebär att endast vissa barnfamiljer erbjuds en avdragsrätt för en del av sina levnadskostnader. Om syftet är att förbättra barnfamiljernas ekonomiska situation bör andra lösningar användas, t.ex. förbättringar av de olika stöd som i dag går direkt till barnfamiljerna.

Utskottet är inte berett att tillstyrka de nu framförda förslagen. Utskottet avstyrker därför motionerna T392 yrkande 3, T472 yrkande 3, N288 yrkande 8, N328 yrkandena 28 och 29 och Fi307 yrkande 6.

Arbetsrum i bostaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om utvidgade möjligheter till avdrag för kostnad för arbetsrum i bostaden.

Jämför reservation 13 (m).

Gällande regler

Praxis är mycket restriktiv när det gäller avdrag för anställds kostnad för arbetsrum i den egna bostaden. Avdrag medges inte om arbetsrummet även kan användas som bostadsrum.

Näringsidkare medges ett schablonavdrag för arbete i hemmet om arbete i bostaden utförts minst 800 timmar under beskattningsåret. Om arbetet utförts i bostad på egen fastighet uppgår avdraget till 2 000 kr och annars till 4 000 kr. Distansutredningen föreslog i SOU 1998:115 att motsvarande schablonavdrag skulle medges vid distansarbete i hemmet.

Motion

I motion Sk219 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Tomas Högström (m) anförs att utvecklingen på arbetsmarknaden präglas av att alltfler arbetstagare utför arbete i hemmet, s.k. distansarbete. Fler och fler fasta arbetsplatser på en gemensam arbetsplats ersätts av rörliga arbetsplatser och av ett arbets sätt som innebär att en ökande del av arbetet utförs i arbetstagarens hem. För att inte hindra en fortsatt positiv utveckling bör rätten till avdrag för sådana kostnader och arrangemang i bostaden som är relaterade till arbetet utvidgas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågan om särskilda regler för avdrag vid distansarbete har utretts av Distansutredningen, som i betänkande SOU 1998:115 föreslagit att det införs en möjlighet till schablonavdrag för kostnad för arbetsrum i hemmet vid distansarbete. Utredningens förslag är föremål för överväganden inom Regeringskansliet.

Enligt utskottets mening bör resultatet av regeringens överväganden avvaktas. Utskottet avstyrker motion Sk219.

Hushållstjänster och ROT-avdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om skattereduktioner för hushållstjänster och byggnadsarbeten.

Jämför reservation 14 (m, fp, kd, c).

Bakgrund

Frågor om särskilda skatteregler för tjänstesektorn har behandlats i Tjänsteutredningens betänkande Uppskattad sysselsättning (SOU 1994:43) och i Tjänstebeskattningsutredningens betänkande Skatter, tjänster och sysselsättning (SOU 1997:17).

En skattereduktion för byggnadsarbeten har tillämpats under perioden den 15 februari 1993–31 december 1994 (prop. 1992/93:150, bet. 1992/93:SkU36) och under perioden den 15 april 1996–31 mars 1999 (prop. 1995/96:229, bet. 1995/96:SkU32). Syftet har varit att åstadkomma en stimulans av verksamheten inom byggsektorn och på så sätt motverka den då aktuella arbetslösheten. Det sammanlagda skatteavdraget uppgick till ca 11 miljarder kronor.

Motioner

I motion Sk427 av Anne-Marie Pålsson m.fl. (m, fp, kd, c) lägger Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet fram ett gemensamt förslag om införande av en skattereduktion på 50 % av arbetskostnaden för ROT-arbeten och hushållstjänster som utförs i hemmet. I motionen anförs att skatten härigenom sänks för ett antal hushållstjänster där det är lätt att ”göra det själv” och där någon vit marknad knappast förekommer, exempelvis städning, gräsklippning och barntillsyn. Förslaget omfattar även sådana tjänster som redan delvis utförs på en vit marknad, som målning, snickeriarbete och reparation av hushållsapparater. Däremot utesluts enligt vad som anförs offentligt subventionerade tjänster, exempelvis offentlig barnomsorg och andra tjänster som normalt inte utförs i hemmet, exempelvis advokat- och arkitekttjänster. Den maximala skattereduktionen begränsas till

25 000 kr per hushåll och år så att hushållet kan köpa tjänster för 50 000 kr per år och få skattereduktion för dessa. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram ett förslag med detta innehåll.

I flera motioner framställs yrkanden med en liknande inriktning. Sådana yrkanden finns i motionerna Sf325 yrkande 29 av Sten Tolgfors m.fl. (m), Sk209 av Tobias Billström och Peter Danielsson (m), Sk271 av Henrik Westman (m), Sk291 av Lena Adelsohn Liljeroth (m), Sk343 av Kent Olsson och Elizabeth Nyström (m), A307 yrkande 19 av Lars Leijonborg m.fl. (fp), Sf356 yrkande 5 av Bo Könberg m.fl. (fp), Sk312 av Linnéa Darell och Liselott Hagberg (fp), Sf404 yrkande 14 av Alf Svensson m.fl. (kd), N412 yrkande 22 av Alf Svensson m.fl. (kd), A371 yrkande 16 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sf397 yrkande 9 av Sven Brus m.fl. (kd), Sf400 yrkande 5 av Inger Davidsson m.fl. (kd), N346 yrkande 4 av Maria Larsson m.fl. (kd), A309 yrkande 7 av Annelie Enochson m.fl. (kd), Bo297 yrkande 15 av Göran Häggglund m.fl. (kd), Sk311 av Sven Brus (kd) och Sk426 av Birgitta Carlsson och Annika Carlsson (c) och Fi306 yrkande 12 av Maud Olofsson m.fl. (c).

I andra motioner framställs yrkanden som syftar till att återinföra skattereduktionen för byggnadsarbeten. Sådana yrkanden finns i motionerna Sk265 av Eskil Erlandsson och Kenneth Johansson (c), Sk415 av Anders Karlsson och Britt-Marie Lindkvist (s) och Sk433 av Ronny Olander m.fl. (s).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening skulle införandet av en särskild stimulans för tjänstesektorn i de former motionärerna föreslår innebära ett avsteg från de principer om en likformig och neutral beskattning som ligger till grund för skattereformen och som enligt utskottets mening bör gälla. Det är också kostsamt att genom stimulanser försöka skapa en tjänsteproduktion som kan konkurrera med hushållens egen tjänsteproduktion. Risken är att effekterna på sysselsättningen blir mycket små eller inga alls, samtidigt som kostnaderna blir stora. De erfarenheter som man har gjort i Danmark talar för en sådan utgång. En stimulans av denna typ skulle också leda till gränsdragningsproblem och ge upphov till svårkontrollerade gråzoner. Utskottet avstyrker med det anförda de nu aktuella motionerna.

Den föreslagna skattereduktionen för utgifter för arbete vid reparationer samt om- och tillbyggnader i bostäder påminner om en liknande reduktion som infördes 1993 för att motverka arbetslöshet inom byggsektorn och som var i bruk i nästan sex år. Det sammanlagda skatteavdraget uppgick till ca 11 miljarder kronor. Utskottet är inte berett att tillstyrka att en sådan skattereduktion återinförs och avstyrker därför även motionerna om ett ROT-avdrag.

Förmån av hemtjänster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om schablonbeskattning av förmån av fria hemtjänster.

Jämför reservation 15 (kd).

Gällande regler

Förmån av fri städning, fri barnomsorg etc. som tillhandahålls av en arbetsgivare är skattepliktig och tas upp till marknadsvärde, dvs. det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala på orten om han själv skaffat sig motsvarande varor, tjänster eller förmåner mot kontant betalning (11 kap. 1 § och 61 kap. IL).

Den mervärdesskatt som arbetsgivaren erlägger vid inköp av tjänsterna får inte lyftas av, eftersom det inte rör sig om ett förvärv för verksamheten. Arbetsgivaren kan i stället yrka avdrag vid inkomstbeskattningen för hela kostnaden inklusive moms (RSV:s skrivelse angående ”Hemtjänster” dnr 10326-98/900).

Motion

I motion Sk446 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, fp) anförs att förmån av fria hushållstjänster för närvarande värderas till marknadsvärdet trots att detta är högre än vad privatpersoner normalt är beredda att betala för att få tjänsten utförd. Motionärerna föreslår att förmånen i stället värderas efter en schablon som tar hänsyn till hushållens betalningsvilja. Detta skulle enligt vad som anförs hämma den svarta sektorn i branschen.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att neutraliteten vid beskattningen av olika typer av löneförmåner upprätthålls. Skattefrihet eller lägre beskattning för vissa förmåner medför gränsdragningsproblem och leder till konkurrensnedvridningar. Det är också kostsamt att genom stimulanser försöka skapa en tjänsteproduktion som kan konkurrera med hushållens egen tjänsteproduktion. På samma sätt som i frågan om skattereduktionen för hushållstjänster är risken att effekterna på sysselsättningen blir mycket små eller inga alls, samtidigt som kostnaderna blir stora. Utskottet är inte berett att tillstyrka att särregler införs för beskattningen av förmånen fria hemtjänster.

Gåvor och bidrag till ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de olika motionsförslagen om en avdragsrätt för gåvor till olika ideella ändamål.

Jämför reservationerna 16 (fp) och 17 (kd) samt särskilt yttrande 5 (m).

Bakgrund

Någon avdragsrätt för gåvor till olika ideella ändamål finns inte.

Motioner

I motion Sk290 yrkandena 3 och 4 av Kent Olsson m.fl. (m) anförs att det är en styrka att de ideella organisationernas verksamhet finansieras via enskilda människors bidrag. Verksamheten blir då fristående och inte beroende av politiska beslut. För att ge de ideella organisationerna bättre förutsättningar bör en avdragsrätt för enskilda gåvor övervägas. Människor som av olika skäl vill stödja en kulturinstitution eller idrottsförening bör kunna göra detta utan att drabbas av skatt. Det finns också en moralisk dimension i denna tanke. Man skall inte behöva betala skatt på pengar som bidrar till allmännyttiga organisationers utveckling. I de flesta EU-länder, liksom i USA, finns redan en sådan avdragsrätt.

I motion 2002/03:U207 yrkande 2 av Sten Tolgfors (m) och Sk227 yrkande 1–3 av Sten Tolgfors (m) anförs att en avdragsrätt för enskilda gåvor bör införas för att ge de ideella organisationerna bättre förutsättningar för en vital biståndsverksamhet. Det finns enligt vad som anförs en viktig moralisk dimension i detta – man skall inte behöva betala skatt på omtanke om andra människor, vare sig i Sverige eller utomlands.

I motion Sk285 yrkande 1 av Ewa Björling (m) anförs att de forskningsmedel som kommer från statligt håll inte räcker till på långa vägar och att finansiering från olika stiftelser och från näringslivet blir alltmer betydelsefull för grundforskningens överlevnad. Därför är det enligt vad som anförs ytterst motiverat att alla de pengar som tillförs forskningen från externa finansiärer och privata stiftelser skattebefrias så att de kommer forskningen till nytta utan statlig inblandning.

I motion Sk336 yrkande 1 av Cristina Husmark Pehrsson och Anders G Högmark (m) föreslås att reglerna ses över i syfte att införa en avdragsrätt för gåvor och bidrag till hjälporganisationer i syfte att öka intresset för att ekonomiskt stödja ideella organisationers sociala arbete.

I motion Sk430 av Anna Lilliehöök (m) anförs att en nationell plattform för volontärarbete behöver utvecklas och att en avdragsrätt för bidrag till ideella organisationer därför bör införas. De skattekonor staten skulle förlora med en begränsad avdragsrätt betalar sig enligt vad som anförs säkert mångdubbelt igen i form av nytta och socialt kapital.

I motion Ju443 yrkande 12 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) anförs att det är viktigt att hjälpsökande kvinnor kan nå kvinnojourerna via deras telefonlinjer dygnet runt och att ekonomiskt stöd och bidrag till jourer och andra frivilligorganisationer därför bör vara avdragsgillt.

I motion Fi305 yrkande 14 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) föreslås en avdragsrätt för gåvor till internationellt bistånd i syfte att uppmuntra människor att dela med sig av sitt välstånd.

I motion So635 yrkande 9 av andre vice talman Kerstin Heinemann m.fl. (fp) föreslås att gåvor till frivilligorganisationer som utför socialt arbete skall vara avdragsgilla så att frivilligorganisationerna kan ge fler hemlösa en sängplats, ett mål mat, möjlighet att duscha och någon medmänniska att tala med.

I motion Kr329 yrkande 7 av Helena Höj m.fl. (kd) anförs att det under årtionden har vuxit fram ett stort antal ideella organisationer, föreningar och stiftelser vars syfte är att stödja och hjälpa utsatta grupper i samhället både inom och utanför landets gränser. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om en avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

I motion Sk256 yrkande 1 av Inger Davidson och Sven Brus (kd) anförs att det svenska skattesystemet måste ge betydligt bättre möjligheter för företag och enskilda medborgare att stödja organisationer. En relativt problemfri åtgärd skulle enligt vad som anförs vara att införa en avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

I motion Sk264 av Tuve Skånberg (kd) anförs att tiden nu bör vara inne att genom ett skatteavdrag för donationer till ideella föreningar frigöra kapital och resurser som annars aldrig kommit dessa till del.

I motion Sk373 av Mikael Oscarsson (kd) anförs att den ideella sektorn bidrar med stora samhälleliga insatser och att det finns alla skäl att seriöst överväga om gåvor till s.k. 90-konton och till ideella organisationer skall göras avdragsgilla.

I motion Sk325 av Birgitta Carlsson (c) föreslås att möjligheten att införa avdragsrätt för gåvor och bidrag till ideella föreningar, frivilliga hjälporganisationer och andra godkända verksamheter utreds.

Utskottets ställningstagande

Det är enligt utskottets mening viktigt att det finns en demokratisk process bakom det stöd som samhället ger till frivilligarbete i kyrkliga organisationer, idrottsorganisationer, humanitära organisationer, internationellt biståndsarbete m.m. En avdragsrätt för gåvor till den här typen av verksamhet skulle minska utrymmet för det samhälleliga stödet och öka dessa viktiga verksamheters beroende av enskilda personers förmögenheter, förmåga och vilja att bidra.

Det är vidare önskvärt att skattesystemet så långt möjligt hålls fritt från inslag som inte hänger samman med dess grundläggande funktion att utgöra en säker bas för finansieringen av den gemensamma sektorn. Att belasta Skatteverket med en kontroll av den här typen av stöd är enligt utskottets

mening inte lämpligt. En ytterligare nackdel med att lämna stödet som ett skatteavdrag är att det inte på vanligt sätt blir föremål för en årlig och samlad prövning i samband med budgetberedningen.

Utskottet är av dessa skäl inte berett att medverka till en omläggning som innebär att gåvor till olika ändamål blir avdragsgilla

Uthyrning av bostad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om helt eller delvis skattefri uthyrning av privatbostad.

Jämför reservation 18 (m, fp, kd).

Gällande regler

När en privatbostadsfastighet eller en privatbostad upplåts skall ersättningen tas upp i inkomstslaget kapital. Detsamma gäller när en bostad som innehas med hyresrätt upplåts. Utgifterna för upplåtelsen får inte dras av. I stället skall avdrag göras med 4 000 kr per år för varje privatbostadsfastighet, privatbostad eller hyreslägenhet. Vid upplåtelse av en privatbostadsfastighet skall vidare ett belopp som motsvarar 20 % av intäkten av upplåtelsen dras av. Upplåts en hyresrätt skall i stället den del av upplåtarens hyra som avser den upplåtna delen dras av. För bostadsrätt gäller att den del av innehavarens avgift eller hyra som avser den upplåtna delen skall dras av. Avdragsmöjligheterna är mer begränsade om upplåtelsen gäller någon form av närstående (42 kap. 30–32 §§ IL, prop. 1989/90:110 s. 512, bet. 1989/90:SkU30).

Motioner

I motion Ub385 yrkande 6 av Gunilla Carlsson m.fl. (m) föreslås att del av stadigvarande bostad skall få hyras ut utan att den som hyr ut behöver betala skatt på inkomsten. Om mindre än 50 % av en privatpersons stadigvarande bostad hyrs ut skall inkomsten vara skattefri, upp till ett visst belopp. Detta är enligt vad som anförs det snabbaste sättet att enkelt och billigt få fram bostäder för ungdomar och studerande. I Norge har man genomfört systemet med skattefri uthyrning av del i privatbostad med mycket gott resultat. Beräkningar från Stockholms Handelskammare visar att 55 000 nya bostäder skulle kunna skapas, enbart i Stockholms län, om förslaget genomfördes. Motsvarande yrkanden framställs i motionerna Bo257 yrkande 4 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m) och N341 yrkande 9 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m).

I motion Bo253 yrkande 9 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) föreslås att uthyrning av rum i privatbostäder skattebefrias i syfte att snabbt få fram fler hyresrum. Motionärerna anför att det både skulle effektivisera användningen av det befintliga bostadsbeståndet och råda bot på den allra mest akuta bostadsbristen, inte minst bland studenter.

I motion Sk245 av Johan Pehrson och Tobias Krantz (fp) anförs att ett borttagande av skatten på uthyrning av privatbostad eller åtminstone ett höjt schablonavdrag skulle kunna underlätta den akuta bostadsbristen. Vid lägre skatt för uthyrning av privatbostad skulle sannolikt tusentals nya bostäder skapas – inte minst för behövande studenter. Det är en enkel åtgärd i avvaktan på att fler studentbostäder byggs och att hela bostadspolitiken får en fungerande inriktning.

I motion Bo297 yrkande 14 av Göran Hägglund m.fl. (kd) föreslår motionärerna en kraftig höjning av det generella avdraget på 4 000 kr för att göra det ekonomiskt intressant att hyra ut en del av sin bostad till studerande och andra som är i behov av ett rum eller en mindre lägenhet i en privatbostad. Ett motsvarande yrkande framställs i motion Bo226 yrkande 1 av Annelie Enochson (kd).

Utskottets ställningstagande

Vad gäller studentbostäder har en rad åtgärder vidtagits för att minska hyreskostnaden och öka utbudet. Redan 1999 genomförde Boverket en översyn av sina föreskrifter och allmänna råd som gäller utformningen av studentbostäder. Vissa standardkrav reviderades, vilket gjorde det möjligt att minska produktionskostnaderna med 20 000–30 000 kr per lägenhet. Ett investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder har också funnits till i augusti 2003. Sedan år 2000 har ca 14 500 nya studentbostäder beviljats bidrag. En ny investeringsstimulans för byggande av mindre hyresbostäder och studentbostäder beslutades av riksdagen i början av juni 2003. Hittills har 2 500 lägenheter beviljats bidrag.

De gällande reglerna om uthyrning av privatbostadsfastigheter och privatbostäder infördes i samband med skattereformen 1990. Tidigare kunde olika regler gälla och resultatet kunde bli allt från hel skattefrihet till full beskattning. Dessa förhållanden hade utsatts för kritik från flera olika utredningar. Skattereformen innebar en övergång till nuvarande enkla och likformiga regler för beskattningen på detta område. Reglerna får anses täcka såväl kostnader vilka normalt förorsakas av uthyrningen som eventuella utgifter för reparation och underhåll vilka uppkommit under uthyrningstiden.

Enligt utskottets mening skulle en skattebefrielse för uthyrning av del av bostad medföra gränsdragnings- och kontrollproblem och dessutom innebära ett inkomstbortfall. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom sådana förslag, och avstyrker därför motionerna.

Hyresgästers självförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om lättnader i de regler som gäller för ersättningar i samband med hyresgästers självförvaltning.

Jämför reservation 19 (kd).

Gällande regler

Ersättningar i form av avdrag på hyran som en hyresgäst får för att utföra enklare förvaltningsuppgifter på en hyresfastighet inom ett öppet system för självförvaltning är enligt 8 kap. 31 § IL skattefria. Det krävs att villkoren bestämts i en överenskommelse enligt hyresförhandlingslagen (1978:304) eller i ett annat avtal mellan en hyresvärd och en eller flera hyresgäster. Avdraget får inte överstiga den egna bostadens andel av den totala utgiften för dessa förvaltningsuppgifter. En ytterligare förutsättning är att samtliga hyresgäster som deltar i självförvaltningen får avdrag med samma belopp. Skattefriheten gäller i motsvarande utsträckning för avdrag på avgifter i bostadsrättsföreningar m.m. (prop. 1996/97:119).

Motion

I motion Bo297 yrkande 27 av Göran Hägglund m.fl. (kd) begärs ett tillkännagivande om att taket för skattefrihet vid självförvaltning bör höjas och att kravet på en enhetlig ersättning slopas för att på det sättet öka hyresgästernas intresse för självförvaltning. Att inte olika ersättning får ges är i praktiken en inskränkning mot tidigare gällande principer.

Utskottets ställningstagande

Särskilda regler om hyresgästernas självförvaltning har införts för att hindra den positiva utveckling som hyresgästernas självförvaltning medför och för att man bör ta vara på de fördelar som självförvaltningen innebär. Tidigare medförde skattefrågorna problem i dessa sammanhang eftersom det i praktiken var svårt att bedöma var gränsen går mellan skattefriheten för privata insatser för egen räkning och den skatteplikt som råder för alla ersättningar för arbete och liknande prestationer.

Reglerna utgör resultatet av en avvägning mellan delvis motstående intressen och innebär att man håller fast vid grundläggande skatterättsliga principer samtidigt som man möjliggör kollektiva former av självförvaltning i hyreshus som kan fungera flexibelt och administreras enkelt. Ett viktigt inslag i reglerna är bl.a. att alla hyresgäster skall ha rätt att efter förmåga delta i självförvaltningen och att hyresavdraget skall vara lika stort för alla som är med.

Enligt utskottets mening har reglerna i nu aktuella delar en välavvägd utformning, och utskottet är därför inte berett att tillstyrka att de ändras. Utskottet avstyrker motion Bo297 yrkande 27.

Förmånstagare till pension

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslagen om en utvidgning av den krets som kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring.

Gällande regler

Av 58 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att efterlevande-förmåner enligt en pensionsförsäkring endast får betalas ut till den försäkrades make och sambo, den försäkrades barn och den försäkrades makes och sambos barn. Avlider den försäkrade innan pensionen hunnit slutbetalas och det inte finns någon förmånstagare tillfaller överskottet försäkringskollektivet.

Förmånstagar-kretsen till pensionssparkonton (IPS) är densamma, 58 kap. 27 § inkomstskattelagen (1999:1229). Om innehavaren avlider och det inte finns någon förmånstagare ärvs behållningen på kontot enligt vanliga regler, dvs. även barnbarn ärver.

Förslaget om individuellt kompetenssparande (IKS) har samma utformning som IPS i dessa delar (SOU 2000:119).

Motioner

I motion Sk412 av Peter Danielsson (m) anförs att ensamstående utan barn inte kan sätta in någon förmånstagare och att detta är helt orimligt. Dessutom skulle en situation kunna uppkomma där försäkringstagaren får låta pengar gå vidare till sambos barn, men inte till sina egna barnbarn eller till syskonbarn, vilket kan vara aktuellt om eget barn avlidit. Motionären begär ett tillkännagivande om att begränsningarna avseende förmånstagare till pensionsförsäkringar bör tas bort.

I motion Sk263 av Tuve Skånberg (kd) anförs att det är principiellt fel att staten sätter gränser för vem i familjen som skall kunna ärva. Om gränser skall sättas så skall inte de som är släkt med varandra vara missgynnade.

Utskottets ställningstagande

En utgångspunkt vid bestämning av förmånskretsen till pensionsförsäkringar bör enligt utskottets mening i första hand vara att pensionen skall tillfalla den försäkrade och i andra hand den krets av personer som för sin försörjning är beroende av den försäkrade. Det är härvid rimligt att barnbarn inte tas med i kretsen. En följd är att pensionsförmånerna någon gång kan tillfalla kollektivet och att pensionsförmånerna i övriga fall kan göras förmånligare. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka den av motionärerna föreslagna utvidgningen av den personkrets som kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring. Utskottet avstyrker motionerna Sk263 och Sk412.

Uttag av pension från 55 års ålder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en särskild utredning om 55-årsgränsens effekter på den faktiska pensionsåldern.

Jämför reservation 20 (m, fp).

Gällande regler

Av 58 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att ålderspension inte får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år. Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade har fått rätt till förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om det i annat fall finns särskilda skäl får Skatteverket medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år. I 11 § anges att ålderspension inte får betalas ut under kortare tid än fem år. Om utbetalningarna skall upphöra när den försäkrade fyller 65 år får pensionen dock inte betalas ut under kortare tid än tre år. Pensionen skall under de första fem åren betalas ut med samma belopp vid varje utbetalningstillfälle eller med stigande belopp. Pensionen skall upphöra när den försäkrade döer, även om den bestämda utbetalningstiden inte har löpt ut.

Motion

I motion A370 yrkande 4 av Bo Könberg m.fl. (fp) anförs att det finns tecken på att 55-årsgränsen bidrar till att tidigarelägga faktisk pensionsålder, framför allt i vissa yrkesgrupper. Det bör övervägas att höja åldern för tidigast möjliga uttag, men den kan självfallet aldrig ligga högre än den tidpunkt då den flexibla pensionen i det nya allmänna systemet för ålderspension tidigast kan tas ut. Motionärerna föreslår att frågan utreds så att riksdagen kan få ett underlag för ett beslut i frågan.

Utskottets ställningstagande

Den demografiska utvecklingen med en allt större andel äldre under kommande decennier gör att det är viktigt att äldres kompetens och arbetsvilja verkligen tas till vara. Flera utredningar har också visat på betydelsen av ekonomiska drivkrafter för de äldres intresse att stanna kvar i arbetslivet.

Regeringen har uppmärksammat dessa frågor och har i Finansplanen för 2004 aviserat att den skall se över möjligheterna till förändringar i reglerna för att öka de äldres drivkrafter och möjligheter att fortsätta förvärvsarbete. Ett sådant arbete har också påbörjats inom Finansdepartementet.

Utskottet utgår ifrån att regeringen i sitt arbete med dessa frågor även kommer in på de effekter på arbetsviljan som bestämmelserna om pensionssparande kan ha och ser därför inte någon anledning att hos regeringen begära en utredning med den av motionärerna begärda inriktningen. Utskottet avstyrker motion A370 yrkande 4.

Avdrag för pensionssparande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande om behovet av en bibehållen avdragsrätt för pensionssparande.

Gällande regler

Pensionssparavdrag får enligt 59 kap. 2 § IL göras för premier för pensionsförsäkring som den skattskyldige äger och för inbetalningar på pensionsspararens eget pensionssparkonto. Pensionssparavdraget får inte överstiga summan av 0,5 prisbasbelopp och ett särskilt tillägg som är beroende av om pensionsrätt föreligger eller ej. Om pensionsrätt föreligger i anställningen uppgår tillägget till 5 % av inkomsten mellan 10 och 20 prisbasbelopp. Om den skattskyldige inte har pensionsrätt i sin anställning eller om inkomsten utgör aktiv näringsinkomst uppgår tillägget till 35 % av inkomsten, dock högst 10 prisbasbelopp.

Skattebasutredningen har i sitt slutbetänkande *Våra skatter?* (SOU 2002:47) bl.a. funnit att både den uppskjutna beskattningen och den lägre avkastningsskatten vid pensionssparande utgör skatteavvikelser och anser det motiverat med en översyn i syfte att växla bl.a. skatteavvikelserna för pensionsavsättningar mot en lägre beskattning på andra områden.

Motion

I motion Sk331 yrkande 1 av Kenneth Lantz (kd) anförs att Skattebasutredningen har lyft fram tankar om att höja beskattningen av pensionskapitalet och slopa avdragsrätten för pensionssparande. För den enskilda medborgaren – särskilt för låg- och medelinkomsttagare – kan det relativa värdet av avdragsrätten vara avgörande för att man vidtar åtgärder för att öka sin ekonomiska trygghet och försäkra sig om sin försörjning vid ett långt liv. Sparande som är långsiktigt bör snarare stimuleras än drabbas av högre skattetryck. Ett långsiktigt sparande har som mål ett drägligt liv på ålderns höst. Motionären begär ett tillkännagivande om att avdragsrätten för pensionssparande bör behållas eller höjas.

Utskottets ställningstagande

De förslag som Skattebasutredningen lagt fram i sitt slutbetänkande är för närvarande föremål för överväganden inom Regeringskansliet. Utskottet anser att resultatet av regeringens övervägande i dessa frågor bör avvaktas och avstyrker därför motion Sk331 yrkande 1.

Förtroendevaldas tjänstepension

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande till regeringen om att förtroendevalda skall likställas med arbetstagare i pensionshänseende.

Bakgrund

Förtroendevalda fritidspolitiker har enligt 4 kap. 12 § kommunallagen rätt till ersättning för förlorade pensionsförmåner. Svenska Kommunförbundet har i ett brevsvår från Riksskatteverket (2003-02-17, dnr 8962-01/120) fått beskedet att tjänstepensionsförsäkringar inte kan tecknas för förtroendevalda fritidspolitiker eftersom det inte är frågan om ett anställningsförhållande. Däremot kan kommunen enligt svaret göra en inbetalning på den förtroendevaldes eget pensionssparande. En sådan inbetalning skall tas upp som intäkt under tjänst och dras av som eget pensionssparande. Utrymmet för ett sådant avdrag är dock begränsat.

Motion

I motion Sk303 av Krister Örnfjäder och Ann-Marie Fagerström (s) anför motionärerna att det är ett problem att de som har politiska uppdrag som inte är på heltid får en sämre pensionsutveckling än sina arbetskamrater. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att förtroendevalda skall likställas med arbetstagare i tjänstepensionshänseende.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har i proposition 2003/04:21 Förmån av tandvård och övertagande av pensionsutfästelser m.m. aviserat en utredning av skattereglerna på tjänstepensionsområdet. Regeringen poängterar att stora förändringar pågår på pensionsområdet och att ett omfattande förändringsarbete under en längre tid pågått inom EU. Redan när de nya enklare reglerna för avdrag för arbetsgivares pensionskostnader infördes 1998 lyftes behovet av en mer genomgripande översyn av reglerna för tjänstepensioner fram och då särskilt samspelet mellan beskattningen och den civilrättsliga regleringen. Mot denna bakgrund avser regeringen att tillsätta en utredning för att göra en större översyn av utformningen av bl.a. den skattemässiga regleringen på tjänstepensionsområdet. I det sammanhanget bör enligt vad som anförs även kunna utredas hur livförsäkringsbolagen och pensionerna bör beskattas i en alltmer avreglerad och öppen europeisk försäkringsmarknad.

Utskottet utgår ifrån att den problemställning som tas upp av motionärerna kommer att beröras av den aviserade utredningen och ser därför inte någon anledning att tillstyrka förslaget om ett tillkännagivande till regeringen. Utskottet avstyrker motion Sk303.

Skadestånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om generella skattebefrielser för ersättning som erhållits i samband med skada.

Jämför särskilt yttrande 6 (m).

Gällande regler

Ersättning (skadestånd) för förlorad arbetsförtjänst är skattepliktig även om den inte utgår som livränta eller på grund av tjänst och oavsett om ersättningen utbetalas från försäkring eller direkt från den ersättningsskyldige. Om ett skadestånd utgör gottgörelse för själsligt lidande (t.ex. ärekränkning, sveda och värk eller lyte och men) är det att anse som ideellt skadestånd. Sådana engångsbelopp är undantagna från beskattning om de inte har ett sådant samband med en anställning att beloppen ändå är skattepliktiga.

Enligt 38 § lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS) har arbetstagare rätt till skadestånd om arbetsgivaren brutit mot lagen, såsom då arbetsgivare utan giltig grund sagt upp eller avskedat arbetstagaren. Regeringsrätten har konstaterat att allmänt skadestånd som utgått på grund av felaktig uppsägning enligt denna paragraf utgör skattepliktig inkomst av tjänst (RÅ80 1:10, RÅ87 ref. 10).

När det gäller sexuella trakasserier finns i jämställdhetslagen (1991:433) en skadeståndssanktionerad skyldighet för en arbetsgivare att vidta utredningsåtgärder och andra åtgärder vid ett påstående om att sådana trakasserier förekommer på arbetsplatsen. Om arbetsgivaren inte fullgör dessa skyldigheter skall arbetsgivaren betala skadestånd till arbetstagaren för den kränkning som underlåtenheten innebär.

Kammarrätten i Göteborg har i en dom den 14 september 1999 funnit att en utgiven kompensation för själsligt lidande utgjorde skattepliktig inkomst av tjänst.

Motioner

I motion Sk321 av Ingemar Vänerlöv (kd) anförs att det är synnerligen stötande att det finns ideell skadeersättning som kan bli skattebelagd om t.ex. skymfen, trakasseriet eller vad annat som inträffat skett på speciell plats eller i speciellt sammanhang. Principen skattefrihet för ersättning för ideell skada bör alltid gälla. Motionären begär ett tillkännagivande om behovet av en översyn av lagstiftningen i syfte att skattebefria all ersättning av ideell skada.

I motion Sk292 av Margareta Pålsson (m) anförs att ersättning för skada vid kränkning i samband med t.ex. våldtäkt, dödsfall eller dylikt bör vara undantagen från förmögenhetsskatt.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening talar starka kontrollskäl för att de ersättningar som en arbetsgivare betalar till en anställd bör vara beskattade. En skattefrihet för ideella skadestånd skulle mycket lätt kunna missbrukas, och möjligheten att komma till rätta med ett sådant missbruk skall vara liten.

Nuvarande praxis i fråga om beskattning av skadestånd som har sin grund i anställningsförhållanden är känd, fungerar väl och är också möjlig att förena med de syften som ligger bakom de olika bestämmelserna om ersättning för ideell skada. Utskottet är inte berett att tillstyrka förslagen om ändrade regler på detta område och avstyrker därför motionerna Sk292 och Sk321.

Larm och säkerhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en allmän avdragsrätt för kostnader för privata larm- och trygghetsanordningar.

Motion

I motion Ju260 yrkande 1 av Henrik Westman (m) anförs att det behövs fler poliser och att skäligena kostnader som den enskilde har för att skydda sin hälsa, liv och lem samt sin egendom i avvaktan på detta bör vara avdragsgilla.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka en allmän avdragsrätt för privata larm- och trygghetsanordningar och avstyrker därför motionen.

Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en förändring av dubbelbeskattningsavtalet med Spanien.
Jämför reservation 21 (m).

Motion

I motion Sk328 av Bertil Kjellberg (m) anförs att principen för den som är skriven i Spanien och uppbär pension från Sverige är den att på den svenska pensionen dras 25 % skatt i Sverige. Dessutom beskattas inkomsten i Spanien. Den skattskyldige måste sedan redovisa till Skatteverket vad som erlagts i Spanien för att få återbetalt det man erlagt dubbelt. Systemet innebär att den utflyttade betalar skatt på samma inkomst två gånger. Även om den skattskyldige får tillbaka den skatt som betalats i Spanien, av Skatteverket, måste

den skattskyldige ligga ute med pengarna. Motionärerna begär ett tillkännagivande om att regeringen bör ta upp förhandlingar med den spanska regeringen för att hitta en för medborgarna smidigare lösning.

Utskottets ställningstagande

Avräkning av utländsk skatt är en vedertagen metod för att undanröja den dubbelbeskattning som ofta uppkommer till följd av att skattesystemen skiljer sig åt mellan länderna. Sverige hävdar av både ekonomiska och principiella skäl rätten att beskatta pensioner som intjänats i Sverige och utbetalas från Sverige till mottagare i andra länder. Vanligen leder detta till att beskattningen i de andra länderna sätts ned i motsvarande mån, så att någon dubbelbeskattning inte uppkommer.

Spanien har emellertid inte kunnat acceptera denna ordning utan har vid förhandlingarna insisterat på att avräkningen i stället skall ske i Sverige. Eftersom den svenska beskattningen i dessa fall består i en källskatt på pensionerna kan någon jämkning av den svenska skatten inte erhållas. Avräkning av erlagd spansk skatt medges därför först sedan den spanska skatten betalats.

Enligt utskottets mening skulle det vara förenat med stora svårigheter att förändra reglerna så att avräkning kan medges innan den spanska skatten erlagts. Även om utskottet har förståelse för att det kan vara påfrestande att behöva ligga ute med den spanska skatten under en tid ser utskottet inte någon möjlighet att hitta en rimlig lösning på det uppkomna problemet. Det bör framhållas att Sverige i sina förhandlingar söker undvika att avräkningen hamnar i Sverige i dessa fall och att den endast förekommer i några få dubbelbeskattningsavtal.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Bär och svamp

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en utvidgning av skattefriheten för plockning av bär och svamp.

Gällande regler

Intäkt av försäljning av vilt växande bär, svampar samt kottar som den skattskyldige själv plockar är skattefri till den del intäkten under beskattningsåret inte överstiger 5 000 kr. Detta gäller inte om plockningsverksamheten i sig utgör näringsverksamhet eller ersättningen utgör lön eller liknande förmån i inkomstslaget tjänst (8 kap. 28 § IL). Bestämmelsen är uttömmande och skattefriheten omfattar därmed endast försäljning av just bär, svampar och kottar, se RÅ 1992 not 513.

När utomlands bosatta personer kommer hit för att ta tillfällig anställning är normalt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) tillämplig. Lagen innebär att en skatt på 25 % av bruttointäkterna tas ut, och skatten betalas genom att arbetsgivaren gör ett avdrag på lönen. Lagen gäller framför allt för löner och andra ersättningar som betalas vid anställningar. Bärplockare som kommer från viseringspliktiga länder skall i ansökan bl.a. ange namnet på arbetsgivaren i Sverige. Dessa bärplockare är således anställda och har en arbetsgivare som skall se till att skatt enligt SINK betalas in.

För bärplockare som kommer från viseringsfria länder finns det inga uppgifter om en eventuell arbetsgivare. Dessa plockare och säljer normalt till olika uppköpare på egen hand. Eftersom de inte anses ha någon anställning här kan de inte heller beskattas enligt SINK. Då deras verksamhet normalt inte utgör näringsverksamhet från ett fast driftställe i Sverige blir det inte heller aktuellt att beskatta dem enligt inkomstskattelagens bestämmelser. Dessa bärplockare skall i stället betala en eventuell inkomstskatt i hemlandet på sina i Sverige förvärvade intäkter.

Motioner

I motion Sk211 av Anders G Högmark och Ulla Löfgren (m) anför motionärerna att det går utför för bärbranschen i Sverige. Från att ha varit den helt dominerande nationen i Europa när det gäller försäljning av blåbär stod Sverige i fjol endast för ca 10 % av blåbärförsäljningen. Det är önskvärt att skatten i plockarledet tas bort, detta för att åstadkomma en harmonisering med de finska skattereglerna.

I motion Sk335 av Erling Wälivaara (kd) anføres att den för låga skattefria gränsen lockar svenskar (skolungdomar, arbetslösa och pensionärer) att inte uppge sina riktiga namn vid försäljning till uppköparna för att därigenom kunna undfly eventuell skatt. Detta är olyckligt för alla inblandade, men i synnerhet för ungdomar som frestas till skattefusk redan i tidiga år. Eftersom inkomsten är näst intill omöjlig att kontrollera kan det lätt uppfattas som en uppmuntran till ”svartjobb”. Motionärerna begär ett tillkännagivande till regeringen om behovet av en översyn av dessa regler.

Utskottets ställningstagande

Skattefriheten upp till 5 000 kr för vissa intäkter av bärplockning är ett undantag från den allmänna principen om en likformig och neutral beskattning av arbetsinkomster och motiveras av speciella praktiska skäl i samband med denna verksamhet och även av önskemålet att stimulera ett tillvaratagande av naturtillgångar.

Enligt utskottets mening finns det anledning att vara restriktiv med undantag från beskattningen av arbetsinkomster. Det finns hela tiden en risk att sådana undantag leder till konkurrensnedvridningar på arbetsmarknaden och

på den marknad där företagen avsätter sina produkter. Skatteregler som avser att gynna en viss bransch kan också komma att ifrågasättas i olika internationella sammanhang.

Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka en utvidgning av den nuvarande skattefriheten. Utskottet avstyrker motionerna Sk211 och Sk335.

Ersättning till aktiva i ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionerna om att idrottsdomare skall ha hemmet som tjänsteställe, om en översyn av idrottsföreningarnas skatteregler och om att de särskilda råd som meddelats för idrottslig verksamhet även skall gälla för andra ideella föreningar.

Jämför reservation 22 (c).

Bakgrund

För idrottsföreningar gäller särskilda regler vid utbetalning av ersättning till idrottsutövare. Understiger föreningens ersättning till en utövare ett halvt prisbasbelopp per år utgår inte arbetsgivaravgift/särskild löneskatt, 2 kap. 19 § socialavgiftslagen (2000:980). Vidare kan, under vissa förutsättningar, ett schablonavdrag på upp till 3 000 kr medges för kostnader för idrottsredskap m.m. (RSV 2001:46 och RSV M 2001:34).

Riksidrottsförbundet konstaterar i en egen utredning att reglerna är komplicerade och oklara men också att det är viktigt att reglerna skall tillämpas lika för alla. För att få ett tydligt och klart regelverk har Riksidrottsförbundet gjort en framställan till regeringen om att en statlig utredning skall tillsättas.

Motioner

I flera motioner tas idrottsföreningarnas situation upp. I motion Sk396 av Lars Lilja och Karl Gustav Abramsson (s) och i Kr285 yrkande 11 av Birgitta Sellén m.fl. (c) anförs att idrottsdomare och idrottsfunktionärer bör få ha bostaden som tjänsteställe på samma sätt som t.ex. reservofficerare och nämndemän. Vidare begärs i motionerna Kr282 yrkande 16 av Kent Olsson m.fl. (m) och Kr285 av Birgitta Sellén m.fl. (c) yrkande 7 en översyn i syfte att förenkla skattereglerna för idrottsföreningar. Motionärerna anför att en idrottare eller idrottsförening inte på grund av oklara regler skall behöva råka i klammeri med Skatteverket och att enklare regler skulle göra det lättare att rekrytera ledare som är beredda att ta ett övergripande ansvar för föreningarna.

I motion Sk441 av Johan Löfstrand och Louise Malmström (s) anförs att idrottsutövare har möjlighet att göra speciella idrottsavdrag i sin deklaration. Eftersom hela föreningslivet är viktigt för det svenska samhället bör reglerna ses i syfte att ge andra ideella föreningar samma möjligheter som idrottsföreningar.

Utskottets ställningstagande

Tjänstestället är den plats där en arbetstagare fullgör huvuddelen av sitt arbete. Om detta sker under förflyttning eller på arbetsplatser som växlar anses som tjänsteställe i regel den plats där arbetstagaren fullgör en del av sitt arbete, som att hämta material etc. Om arbetet på varje arbetsplats pågår en begränsad tid enligt de villkor som gäller för vissa arbetstagare inom byggnads- och anläggningsbranschen eller därmed jämförliga branscher, skall den skattskyldiges bostad anses som tjänsteställe. För reservofficerare skall bostaden anses som tjänsteställe. Detsamma skall gälla för nämndemän, jurymän och andra liknande uppdragstagare i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, hyresnämnd, arrendenämnd eller skattenämnd.

Utredningen om avdrag för ökade levnadskostnader (SOU 1999:94) har övervägt frågan om en särskild regel om tjänsteställe vid kortvariga uppdrag men har kommit fram till att det avgörande också fortsättningsvis bör vara en bedömning av var huvuddelen av arbetet utförs.

Enligt utskottets mening bör den nuvarande regleringen av tjänsteställe vid beskattningen ligga fast. Att avdragsrätten för kostnader i samband med en inställelse i vissa fall inte kan dras av med full effekt får enligt utskottets mening ses som ett resultat av den schablonisering som gäller vid avdrag för resekostnader. Utskottet avstyrker förslagen om att idrottsdomare skall ha hemmet som tjänsteställe.

När det gäller önskemålen om en utvidgning av de särskilda reglerna för idrottsföreningar till andra föreningar har socialförsäkringsutskottet tagit ställning i denna fråga i anslutning till att de särskilda avgiftsreglerna för idrottsföreningar överfördes till den nya socialavgiftslagen (bet. 2000/01: Sfu5). Socialförsäkringsutskottet anförde att undantaget från skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter i första hand har uppkommit för att förenkla möjligheten till avdrag i avgiftssammanhang för idrottsutövares kostnadsersättningar och att utskottet inte kunde ställa sig bakom ett förslag om en utvidgning av undantaget.

Mot den angivna bakgrunden är utskottet inte berett att tillstyrka att de särskilda avgiftsreglerna för idrottsföreningar utvidgas till att gälla för alla föreningar.

När det gäller Skatteverkets allmänna råd om beskattning av ersättningar m.m. i samband med idrottslig verksamhet behandlar dessa en rad frågor som är speciella för idrottslig verksamhet och berör både inkomster och avdrag. Det ankommer på Skatteverket att bedöma i vilken utsträckning motsvarande behov finns inom ytterligare områden. Utskottet är inte berett att tillstyrka något uttalande från riksdagens sida i denna del.

Slutligen tas i motionerna upp behovet av en översyn av de skatteregler som gäller på området. Av ett frågesvar som finansministern lämnat framgår att Riksidrottsförbundet hos regeringen har hemställt om att en parlamentarisk utredning skall tillsättas med uppgift att se över idrottens skattesituation och att det pågår en dialog mellan Finansdepartementet och Riksidrottsförbundet för att närmare klargöra vilken inriktning en utredning bör ha (Svar på fråga 2003/04:777 om utredning om idrottens skattesituation). Någon anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen i denna fråga föreligger således inte.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionerna.

Biodling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en skattebefrielse för hobbybiodling.

Gällande regler

Vid 1991 års skattereform infördes särskilda skatteregler för hobbyverksamhet. Inkomst av hobbyverksamhet beskattas under inkomst av tjänst. Avdrag får göras för utgifter som erlagts under beskattningsåret eller under något av de fem år som föregår beskattningsåret. Avdrag för utgift som erlagts före beskattningsåret medges endast i den mån utgiften överstiger eventuella inkomster under det året. Vid biodling utan anknytning till jordbruk går gränsen mellan hobby och näringsverksamhet normalt vid 15 bikupor.

Motioner

I motion Sk275 av Heli Berg (fp) anfördes att det är samhällsekonomiskt angeläget att stödja och stimulera svensk biodling. Motionären föreslår att inkomst från högst femton bisamhällen skattebefrias. Ett motsvarande yrkande framställs i motion Sk243 av Gunilla Tjernberg (kd).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det anledning att undvika att ha regler som gör det möjligt att varaktigt bedriva en vinstgivande verksamhet utan att den underkastas samma skatteregler som andra liknande verksamheter. Skattefriheten för inkomst av hobbyverksamhet avskaffades därför under 1991 års skattereform, och särskilda regler för beskattningen av sådan verksamhet infördes.

När det gäller biodling innebär det anförda att eventuella överskott av hobbybiodling beskattas och att en odlare som vill dra av utgifter från år då någon inkomst inte deklarerats måste kunna redovisa sina inkomster under ett

sådant år. De krav som ställs gäller en redovisning av de inkomster som förekommit och ett underlag som styrker utgifterna. Enligt utskottets bedömning bör en sådan redovisning inte medföra alltför mycket besvär.

Utskottet är inte berett att ompröva sitt ställningstagande när det gäller beskattningen av hobbyverksamhet och avstyrker därför motionerna Sk243 och Sk275.

Bredband

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att bredbandsreduktion skall medges för kostnader i intervallet 1 000–5 000 kr.

Jämför reservation 23 (kd).

Gällande regler

Den som installerar bredband och tar installationen i bruk mellan den 1 januari 2001 och den 31 december 2003 kan få en skattereduktion. Skattereduktionen uppgår till 50 % av de utgifter som överstiger 8 000 kr per hus eller, i fråga om hyreshus, 8 000 kr per ansluten bostad eller lokal. Skattereduktionen utgår med högst 5 000 kr per hus, bostad eller lokal. Om ansökan kommer in senast den 1 mars 2002 eller senast den 1 mars 2003 tillgodoräknas reduktionen vid debitering av slutlig skatt på grund av taxeringen samma år (prop. 2000/01:24, bet. 2000/01:SkU8, prop. 2002/03:1, bet. 2002/03: FiU1).

I budgetpropositionen för 2003 förlängdes skattereduktionen till 2004 års taxering och i budgetpropositionen för 2004 till 2005 och 2006 års taxeringar eftersom bredbandsutbyggnaden blivit försenad. Härvid hänvisades till det förändrade marknadsläget och den korta grävsäsongen i landets norra delar.

Motion

I motion T560 yrkande 15 av Johnny Gylling m.fl. (kd) anförs att utfallet med all önskvärd tydlighet visar att tröskeln på 8 000 kr är för hög, framför allt för hushållen. Motionärerna föreslår att tröskeln sänks så att avdrag medges i intervallet 1 000–5 000 kr i stället.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla att utgångspunkten vid utformningen av skattereduktionen i första hand har varit att den skall stimulera till bredbandsanslutningar hos företag och hushåll som finns utanför tätorterna, att den endast bör avse sådana anslutningar som är avsevärt mer kostnadskrävande än i normala fall och att reduktionen endast bör medges med en mindre del av den totala utgiften för anslutningen. Utskottet är inte berett att frånga dessa principer för utformningen av bredbandsreduktionen och avstyrker därför motion T560 yrkande 15.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i reservationen.

1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatteskala och grundavdrag, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:So418 yrkande 15, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267, 2003/04:Sf406 yrkande 1 och 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5 och avslår motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sk252, 2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk378, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sk455, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:So572 yrkande 8, 2003/04:MJ401 yrkande 10, 2003/04:N346 yrkande 3 och 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21.

Ställningstagande

Skattesänkningar är i grunden en fråga om människors frihet och rätt att bestämma över sina egna liv. Det är otillständigt att det finns människor som trots att de arbetar heltid också tvingas leva på bidrag på grund av att de betalar så mycket i skatt, att företagare tvingas i konkurs på grund av skattesystemet och att människor tvingas från gård och grund för att de inte har råd att betala boendeskatterna. De höga skatterna är också ett av de viktigaste tillväxthindren i Sverige. Med sänkta skatter och en högre tillväxt blir det lättare att genomföra ytterligare skattesänkningar utan att äventyra sunda statsfinanser.

Sverige behöver en inkomstskattereform som gör att medborgarna får behålla en större del av sin inkomst. Vi har i vårt budgetalternativ för 2004 föreslagit en reform i fyra delar:

- Skatten på den först intjänade delen av inkomsten sänks för alla. Syftet med detta är dels att alla skall kunna leva på sin lön, dels att minska marginaleffekten för de lägsta inkomstgrupperna. Detta åstadkoms genom att grundavdraget höjs till 50 000 kr per år för alla. Beloppet utformas som ett månatligt avdrag.
- Beskattningen skall utformas så att fler motiveras att arbeta. Vi vill därför införa ett förvärvsavdrag för pensionsgrundande inkomster. Förvärvsavdrag såväl som grundavdrag görs mot den kommunalt beskattningsbara inkomsten. Ett förvärvsavdrag i den kommunala beskattningen på minst 15 % av den pensionsgrundande inkomsten införs.
- Brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs och den s.k. värnskatten avskaffas. På så vis minskar marginalsatterna i de högre inkomstskikten, vilket också stimulerar arbetsutbudet och förbättrar avkastningen på utbildning.
- Det är orimligt att skattesystemet inte tar hänsyn till försörjningsbördan. Framför allt är det barnfamiljer som har det svårt att få ekonomin att gå ihop. För att lätta på försörjningsbördan införs ett extra grundavdrag på 8 000 kr per barn som gradvis ökas under budgetperioden.

Med dessa förändringar blir det lönsamt att arbeta och ta risker. Förutsättningarna för en öppen arbetsmarknad med tillträde för alla förbättras och olika inlåsnings effekter försvinner. Några särregler för utländska nyckelpersoner behövs inte och idrottsmän och andra som har höga inkomster under några år får en mer rättvis beskattning.

Det är viktigt att sänka skatterna för både lätttröliga skattebaser och för låg- och medelinkomsttagare. I dagens värld, då både människor och kapital är lätttröliga, riskerar man annars att allt högre skatter måste tas ut på allt färre skattebaser och till sist blir låginkomsttagare, nödvändig konsumtion och fastigheter det enda som är möjligt att beskatta, vilket vore förödande för Sverige. Långsiktigt bör skatterna sänkas åtminstone till samma nivå som i andra jämförbara industriländer.

Vi tillstyrker de motionsyrkanden som ligger i linje med Moderata samlingspartiets skattepolitiska inriktning.

2. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (fp)

av Anna Grönlund (fp) och Gunnar Andrén (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatteskala och grundavdrag, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2 och 2003/04:So572 yrkande 8 och avslår motionerna 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk252, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267,

2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk378, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sk455, 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:Sf406 yrkande 1, 2003/04:So418 yrkande 15, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:MJ401 yrkande 10, 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5, 2003/04:N346 yrkande 3, 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6.

Ställningstagande

För Folkpartiet är målet med politiken att öka människors makt över sina liv. Vår vision för Sverige är ett land som ger nya möjligheter för alla. För detta behövs en skattepolitik som skapar tillväxt och välfärd. Det grundläggande temat skall vara: ”Det måste löna sig att arbeta, spara och ta risker.”

Vi vill ha breda skattebaser och låga skattesatser. Skattesystemet måste vara lätt att förstå och bygga på generella skattesatser och likformighet. Detta ökar rättvisan och minskar motiven att försöka hitta vägar att kringgå beskattningen.

En reform skall bidra till att ge människor större makt över sina liv och uppmuntra arbete, företagande, egenförsörjning, risktagande, sparande och eget ansvar. Detta är absolut nödvändigt om vi skall lägga grunden för en högre ekonomisk tillväxt. Ett internationellt konkurrenskraftigt skattesystem för jobb och företagande kräver ett stegvis sänkt skattetryck. Ett brett arbete med att reformera skattesystemet bör därför genomföras.

Vi skall ha lägre inkomstskattesatser – sänkt skatt för låginkomsttagare och sänkta marginalskatter, sänkt skatt på individuellt ägande och risksparande och sänkta skatter på företagande och för företagare. Vi vill föra tillbaka inkomstskatten till de principer som bestämdes vid skattereformen – att de flesta bara skall betala 30 % i skatt, och att de med höga inkomster skall betala 50 % på de högre inkomstdelarna. Folkpartiets förslag till en enklare och lägre inkomstbeskattning för alla består av följande delar.

- Avskaffad värnskatt, vilket sänker den högsta marginalskatten med 5 procentenheter.
- Gränsen för statlig skatt flyttas upp till inkomster på 340 000 kr per år.
- Förvärvsavdrag mot kommunalskatten införs på 2 % av inkomsten, vilket gör det mer lönsamt att arbeta även vid lägre inkomster.

Med våra skatteförslag får över en miljon skattebetalare lägre marginalskatt. Det blir en ordentlig minskning av den andel som betalar statlig skatt. Sänkta skatter skapar förutsättningar för tillväxt, ökar konkurrenskraften i en omvärld med generell lägre skattetryck och gör det möjligt att hantera den demografiska utvecklingen utan nedskärningar i välfärdssystemen.

Folkpartiet liberalerna är förespråkare för grön skatteväxling. Vi är principiellt för en lösning som lyfter av en del av skattebördan på arbete och lägger den på verksamhet som belastar miljön. Det är dock viktigt att skatteväxlingen inte leder till oavsiktliga effekter på inkomstfördelningen.

I detta sammanhang tillstyrker vi de motionyrkanden som ligger i linje med Folkpartiet liberalernas skattepolitiska inriktning.

3. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatteskala och grundavdrag, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:N346 yrkande 3 och 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21, bifaller delvis motion 2003/04:Sk252 och avslår motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267, 2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk378, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sk455, 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:Sf406 yrkande 1, 2003/04:So418 yrkande 15, 2003/04:So572 yrkande 8, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:MJ401 yrkande 10, 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6.

Ställningstagande

Syftet med skatter är det gemensamma bästa. Skatter fungerar som medel att solidariskt finansiera vår gemensamma välfärd samt att styra den ekonomiska utvecklingen i en socialt och ekologiskt hållbar riktning.

Alla heltidsarbetande måste kunna leva på sin egen lön. Strävan måste därför vara att utforma skattepolitiken så att den stimulerar till arbete, sparande, hederlighet och företagande. Det föreligger ett ansvar från statsmakternas sida att med respekt för grundläggande etiska värden och skatterättsliga principer skapa ett moraliskt legitimt skattesystem. Detta ansvar måste kombineras med ett gott förvaltarskap och solidaritet för att medborgare i sin tur genom statens goda exempel skall uppmuntras att svara med solidaritet och en god skattemoral. Kristdemokraterna vill medverka till en tydligare moralisk dimension i skattepolitiken och menar att både det totala skattetrycket och enskilda skatter med avseende på konstruktion och nivå måste vara såväl skatterättsligt som moraliskt legitima. Ett osammanhängande skattesystem och illegitima skatter riskerar att undergräva skattemoralen. Ur ekonomisk synvinkel riskerar dessutom skatter att allvarligt försämra ekonomins funktions sätt och leda till ett osunt ekonomiskt beteende. En social marknadsekonomi baserad på etiska principer och styrd av ekologiska och sociala hänsyn är den bästa grunden för ett gott samhälle.

En målsättning för kristdemokratisk ekonomisk politik är att skapa stabila och goda villkor för fler och växande företag och därigenom öka sysselsättningen. En ökad sysselsättning är en förutsättning för att minska det resurslöseri som arbetslösheten innebär. Dessutom förstärker det skatteunderlaget och minskar de offentliga utgifterna.

I princip alla medborgare som är i förvärvsaktiv ålder och som har en inkomst bör vara med och betala skatt till våra gemensamma kostnader för till exempel skola, vård och rättsväsende. Det ger en delaktighet och ett delansvar i den offentliga verksamheten. Dagens inkomstskatter drabbar låg- och medelinkomsttagare mest. Därför måste inkomstskattens nivåer huvudsakligen fastställas med utgångspunkt från låg- och medelinkomsttagarens perspektiv. Kristdemokraterna vill arbeta för lägre inkomstskatter så att alla kan leva på sin egen lön och få en ökad beslutanderätt över sina inkomster. Vidare behöver förändringar göras för att de val människor gör, exempelvis att öka eller minska sin arbetstid, inte skall påverkas negativt av kombinationen av statliga regler och bidrag. Det första handlar alltså om att sänka det totala skattetrycket, det andra om att minska marginaleffekterna.

Medborgarna måste ha en etiskt förankrad vilja att betala skatt och att bidra till samhällsutvecklingen. Vi vill föra en skattepolitik som är långsiktigt stabil, är enkel och främjar en god ekonomisk utveckling samt en god hushållning av skattemedlen. Därmed kan skattemoraleten bibehållas och benägenheten till svartarbete minska.

Ett viktigt mål för en kristdemokratisk politik är att så många som möjligt skall kunna leva på sin egen lön. En heltidsanställd person skall inte behöva vara beroende av bidrag för att få hushållsekonomin att gå ihop. Vi föreslog inför 2004 en rad inkomstskattesänkningar och andra skattesänkningar som riktar sig främst till förvärvsarbete.

- För det första föreslogs ett kraftigt höjt och rakt grundavdrag om 30 000 kr vid beräkningen av den kommunala inkomstskatten. Effekten blir jämfört med regeringens förslag en skattesänkning med ca 330 kr per månad, eller 3 990 kr per år för dem som har lägst grundavdrag. Förslaget ger förutsättningar för en bättre fungerande lönebildning och innebär exempelvis en viktig förbättring för sommar- eller extraarbetande ungdomar.
- För det andra föreslogs en skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare på 3 600 kr per år för pensionsgrundande inkomster upp till 283 200 kr. Reduktionen trappas därefter av med 2 procentenheter på inkomsten och upphör vid årsinkomster på 463 200 kr.
- För det tredje föreslog Kristdemokraterna ett generellt statligt förvärvsavdrag beräknat mot kommunalskatten på inkomster av anställning eller näringsverksamhet motsvarande 4 % av denna inkomst. Förutom att ge hushållen ett ökat ekonomiskt utrymme minskas därigenom marginaleffekterna. Detta sker i stället för regeringens kompensation av pensionsavgiften som beskrivs utförligare nedan. Från år 2005 skall motsvarande förvärvsavdrag vara 5 %.

- För det fjärde föreslog Kristdemokraterna att värnskatten avvecklas från 2005, då en fjärdedel tas bort. Enligt vårt budgetalternativ halveras däref- ter värnskatten 2006. Den bör vara helt avskaffad fr.o.m. år 2007. Det bör vara en viktig princip att ingen skall behöva betala mer än hälften av en inkomstökning i skatt. Ett viktigt motiv för att inte ha extra hög statlig skatt på högre inkomster är också att utbildning med medföljande studie- skulder måste löna sig.

En skattereduktion på 50 % för hushållens köp av tjänster genomförs och bidrar till att minska den ekonomiska brottsligheten och den svarta sektorns utbredning.

Vi tillstyrker motionsförslagen om att inkomstbeskattningen skall ges den inriktning som Kristdemokraterna föreslagit.

4. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i re- servationen om skatteskala och grundavdrag, m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk378 och avslår motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk252, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267, 2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sk455, 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:Sf406 yrkande 1, 2003/04:So418 yrkande 15, 2003/04:So572 yrkande 8, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:MJ401 yrkande 10, 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5, 2003/04:N346 yrkande 3, 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6.

Ställningstagande

Den ökade internationaliseringen har bidragit till att olika länders skattenivåer jämförs i högre utsträckning än tidigare. Det är också ett uttryck för de delvis nya förutsättningar som alltmer lätttröliga skattebaser innebär. Olikheter i skatteuttag avspeglar ofta olika ambitionsnivåer i välfärdsåtaganden mellan länder. Det kan också vara ett uttryck för det faktum att en förmån i ett land rent tekniskt hanteras som en skattereduktion medan den i ett annat land kan vara en skattepliktig ersättning. Det senare är vanligt bl.a. i Sverige.

Vi menar att Sveriges modell för att organisera och finansiera den generella välfärden är unik. Vi vill bygga vidare på den modellen. Målsättningen är att hitta varaktig finansiering för en tryggad och på sikt utbyggd välfärd. För att ge legitimitet åt detta krävs acceptans hos breda grupper.

Dagens inkomstskattesystem utgår till stora delar från skattereformen i början på 1990-talet. Under hand har dock förändringar och tillägg gjorts. Det handlar t.ex. om de allmänna egenavgifterna. Dessa infördes under mitten av 1990-talet och är avdragsgilla. Efterhand har löntagarna kompenseras för dessa avgifter genom en skattereduktion. Från och med år 2002 utgår kompensation för 75 % av den allmänna pensionsavgiften. De återstående 25 % är avdragsgilla. En tidigare skattereduktion för låginkomsttagare har numera infogats i grundavdraget.

Vänsterpartiet föreslår en utredning där inkomstskattesystemet ses över. Vi anser det nödvändigt att ta fram en modell för beräkning av inkomstskatt som har en klar fördelningspolitisk profil och där vissa marginaleffekter så långt det är möjligt tas bort.

Utformningen av dagens LO-puckel bör ifrågasättas i en sådan översyn. Dels för att den i dag inte gynnar de inkomstgrupper som avsågs från början, dels för att den i kombination med andra regler kraftigt kan bidra till marginaleffekterna. Ett alternativ är att i stället införa ett relativt högt generellt grundavdrag men som inte avser statlig taxering och som avtrappas vid inkomster över den övre brytpunkten. Nivån på grundavdraget bör bestämmas utifrån förväntat skatteuttag. Eftersom rätten till avdrag för 25 % av de allmänna pensionsavgifterna bidrar till en felaktig fördelningsprofil, bör den tas bort i en sådan omläggning.

Ett inkomstskattesystem som går i linje med ovanstående resonemang skulle kunna skapa ett system som både är enklare och som upplevs som mer rättvist än dagens. Man bör även utreda om det finns ytterligare förändringar som kan förbättra inkomstskattesystemet vad gäller fördelningsprofil och marginaleffekter.

Vad som ovan anförts om en översyn av inkomstskattesystemet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (mp)

av Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om situationen för glesbygdshushåll. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk361 yrkandena 1 och 2 och 2003/04:MJ401 yrkande 10, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk422, 2003/04:Sk423 och 2003/04:Sk455 och avslår motionerna 2003/04:Fi240 yrkande 32, 2003/04:Fi305 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Fi307 yrkandena 1 och 5, 2003/04:Sk205, 2003/04:Sk252, 2003/04:Sk257, 2003/04:Sk267, 2003/04:Sk378, 2003/04:Sk397, 2003/04:Sk448, 2003/04:Sf325 yrkande 22, 2003/04:Sf400 yrkande 7, 2003/04:Sf406 yrkande 1, 2003/04:So418 yrkande

15, 2003/04:So572 yrkande 8, 2003/04:Kr232 yrkande 5, 2003/04:Kr254 yrkande 2, 2003/04:Kr282 yrkande 15, 2003/04:N291 yrkandena 4 och 5, 2003/04:N346 yrkande 3, 2003/04:N412 yrkandena 15 och 21, 2003/04:A258 yrkande 5 och 2003/04:A305 yrkande 6.

Ställningstagande

Syftet med den gröna skatteväxlingen är att öka miljörelateringen av skattesystemet. Skatteväxlingen skall utformas så att den bidrar till att fastställda miljömål uppnås. En central uppgift är därför att den skall bidra till en begränsning av koldioxidutsläppen. Skatteväxlingen skall också bidra till en effektivare energianvändning och därigenom medverka till att underlätta en avveckling av kärnkraften.

De ökade skatteintäkterna från höjda energi- och miljöskatter används till att sänka skatten på arbete. Härigenom stimuleras arbetsutbudet och hävdas arbetslinjen i välfärdssystemen. De som drabbas av de höjda energi- och miljöskatterna skall kompenseras.

Med hänsyn till att låginkomsttagare använder en större del av sin inkomst till utgifter för energiförbrukning är inkomstskattesänkningar som framför allt gynnar låg- och medelinkomsttagare att föredra. Vidare måste inkomstfördelningseffekter, regionala effekter samt effekter på industrins konkurrenskraft beaktas.

Under perioden 2001–2003 har drygt 8 miljarder kronor skatteväxlats. Härvid har ökade transportkostnader för många låginkomsttagare i glesbygder mer än kompenseras av lägre fastighetsskatter, ökade grundavdrag och andra skattelättnader inom ramen för den generella skatteväxlingen. Åter andra har själva kunnat påverka sina transportkostnader genom bättre underhåll av sina bilar och mer ekonomiska och miljöanpassade körvanor. Ändå finns hushåll, där den sammantagna effekten åtminstone på kort sikt blir negativ. Problemet bör också ses i ett bredare sammanhang, där andra för- och nackdelar för glesbygder tas med.

Miljöpartiet vill ha en utredning med uppgift att kartlägga för hur många människor nettoeffekten blir klart negativ och föreslå åtgärder för att mildra de sociala konsekvenserna av höjda koldioxidskatter för denna grupp, utan att miljöstyrningseffekten går förlorad.

Som framhålls i motion Sk361 skulle en ökad kommunal självbestämmanderätt inom beskattningen kunna bidra till en mer rättvis fördelningsspolitik och ett bättre utnyttjande av skatterna som styrmedel. Jag anser att konsekvenserna av att ge kommunerna möjlighet att införa progressiv inkomstbeskattning bör utredas.

Även på andra sätt vore det intressant att utreda möjligheterna att utöka den kommunala skattebasen. Precis som man på den statliga nivån (och i begränsad omfattning via avgifter på den kommunala nivån) använder skatter som styrmedel för samhället kan samma behov finnas lokalt. I dag finns många hinder, och för det mesta är det helt omöjligt med gällande lagstiftning för den kommun som vill växla över en del av inkomstskatterna till miljöskatter eller

andra skatter. En uppluckring av regelsystemet på detta område hade enligt det gröna synsättet varit att föredra. Det hade gett möjlighet för kommuner att lokalt lösa aktuella problem som är svårare att lösa på statlig nivå. Som exempel kan sägas att Skåne län med ett annat regelsystem hade kunnat mota delar av den tunga trafiken genom att, med en lokal beskattning, låta beskattning tung trafik hårdare än övriga landet. Också en sådan möjlighet att utöka den kommunala skattebasen borde utredas.

Med det anförda ställer jag mig bakom motionerna Sk401 yrkande 10 och Sk361 yrkandena 1 och 2.

6. Nyckelpersoner, punkt 2 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att tillämpningen av beslutet om skattelättnader för utländska nyckelpersoner snarast bör utvärderas. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk255.

Ställningstagande

Skattelättnaden för utländska nyckelpersoner innebär att dessa på vissa villkor och efter beslut av Forskarskattenämnden kan få 25 % av lönen undantagen från beskattning och vissa ytterligare lättnader. För att kunna tillämpa bestämmelserna har krav ställts på specialistkompetens eller att det är fråga om kvalificerat forsknings- eller utvecklingsarbete med en sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det finns betydande svårigheter att rekrytera inom landet.

Redan då beslutet fattades i riksdagen påpekade vi från Vänsterpartiets sida att det kan uppstå gränsdragnings- och avvägningsproblem. Vi såg två skäl till detta. Dels på grund av de avsteg från likformighet i inkomstbeskattningen som förslaget innebar, dels på grund av de ibland svåra bedömningar av vilka som tillhör personkretsen, som måste göras i Forskarskattenämnden.

Mot bakgrund av detta anser Vänsterpartiet att tillämpningen av beslutet om skattelättnader för utländska nyckelpersoner snarast bör utvärderas.

7. Idrottskonto, punkt 4 (kd, c)

av Per Landgren (kd) och Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om s.k. idrottskonton. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr285 yrkande 9 och 2003/04:Kr385 yrkande 12.

Ställningstagande

Karriären för en professionell idrottsman eller kvinna skiljer sig från de flesta andra yrken. Oftast är den på grund av fysiska skäl begränsad till några få år tidigt i livet. Inom vissa idrotter är det därför vanligt att idrottaren tjänar mycket pengar under några år för att sedan tjäna avsevärt mindre. Resultatet av detta bli att idrottaren tvingas betala mycket höga skatter under de år han eller hon tjänar som mest trots att det är väl känt att inkomsten kommer att minska kraftigt inom några år. På grund av detta är det i dag vanligt att framgångsrika idrottare flyttar utomlands.

För att lösa detta problem finns möjligheten att införa s.k. idrottskonton, vilket finns bl.a. i Norge och Finland. Syftet är att plana ut livsinkomsten. Idrottaren sätter en viss del av sin inkomst på kontot, ofta maximalt en viss del av inkomsten, och så länge de sitter där är de skattebefriade. Idrottaren skattar i stället på inkomsten när den tas ut från kontot, vilket sker under några år när idrottskarriären är över. Systemet kan jämföras med det s.k. skogskontot där skogsägare kan sprida sin inkomst över flera år.

Naturligtvis finns det svårigheter med att införa idrottskonton. Bland annat krävs att vissa avgränsningsfrågor utreds ordentligt. Vi anser dock att det finns stora fördelar med ett sådant system och menar därför att det finns anledning att utreda om det går att införa konton av detta slag i Sverige.

8. Motion och friskvård, punkt 5 (kd, c)

av Per Landgren (kd) och Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att öka möjligheterna för arbetsgivare att med full avdragsrätt satsa på friskvård för anställda. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk443 och 2003/04:Kr329 yrkande 5 och avslår motionerna 2003/04:Sk309 yrkande 1, 2003/04:Sk394 och 2003/04:MJ475 yrkande 5.

Ställningstagande

Medarbetarna är företagets viktigaste resurs. Hälften av medarbetarna som är sjukskrivna uppger att arbetet bidragit till sjukskrivningen. Det är vanligt med nack- och axelproblem. Förebyggande åtgärder är oerhört viktigt för att motverka sådana problem. För att minska samhällets kostnader för sjukskrivna måste även förebyggande åtgärder premieras.

Människor som får uppskattning på sin arbetsplats mår bättre. Detta gör att de fortsätter att prestera bra. Det blir med andra ord en positiv spiral. Det ligger därför i arbetsgivarnas intresse att skapa en god atmosfär på arbetsplatsen, och en viktig del av denna arbetsmiljö är arbetstagarna. Företag har med andra ord ett egenintresse att satsa på sina anställda. Men detta kan leda till problem med Skatteverket om det inte görs inom skattereglernas snäva ramar. Satsningens positiva atmosfär kan delvis spolieras av att arbetstagarna blir eftertaxerade.

Den arbetsgivare som väljer att satsa på t.ex. inredning eller nya maskiner kan dra av dessa kostnader i deklARATIONEN. Men om arbetsgivaren i stället väljer att satsa ett belopp per anställd som den anställda kan disponera över för friskvård och utbildning så finns exempel på att Skatteverket ansett det vara en löneförmån. Detta gör insatsen med ett penndrag dyrare, eftersom arbetsgivaren skall betala sociala avgifter och arbetstagaren skall lägga förman svärdet till sin arbetsinkomst.

Enligt dagens regler kan arbetsgivare erbjuda anställda friskvård som skattefri förmån om den är av mindre värde. Problemet är att för skattefrihet krävs att det inte är fråga om någon s.k. exklusiv motionsform och att motionen inte kostar mer än några tusenlappar. Vi menar att dagens regler ger uttryck för en föråldrad syn på motion och andra friskvårdande aktiviteter.

För många arbetsgivare är de anställdas inställning det som är viktigast för att få en bra psykosocial arbetsmiljö. Arbetsgivare som vill satsa på de anställda så att de blir fysiskt och psykiskt starkare skall inte hämmas av skattereglerna. Denna satsning tjänar både arbetsgivare och arbetstagare på. Även staten får del av fördelarna genom minskade kostnader för sjukvård, sjukpenning m.m. och ökade inkomster om fler arbetar till pensionsåldern.

Utrymmet för personalvårdsförmåner som leder till ökad friskhet och frånvaro av sjukdomssymtom måste därför ökas. Detta är ett motdrag för att hindra bl.a. de ökade sjukskrivningarna men är också ett led i att få fler att finna glädje i att gå till arbetet ända fram till pensionsåldern. Därför bör kravet att personalvårdsförmåner skall vara av mindre värde för att inte tas upp till beskattning i 11 kap. 11 § inkomstskattelagen avskaffas.

Vi anser att arbetsgivarens avdragsrätt inte är tillräcklig utan att arbetstagaren måste kunna erbjudas friskvård utan skattekonsekvenser. Den förebyggande friskvården hindrar kostnader och lidande och minskar belastningen på sjukförsäkringen. Friskvård bör därför vara en skattefri förmån fullt ut.

9. Kulturcheckar, punkt 6 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kulturcheckar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr371 yrkande 4 och 2003/04:Kr391 yrkande 4.

Ställningstagande

Kulturpolitiken måste främja alla samhällets delar att ta aktiv del i det svenska kulturlivet genom att skapa möjligheter för ett ömsesidigt utbyte mellan kulturskapare och samhällets aktörer. Näringslivet har såväl behov som ansvar som sträcker sig utanför den rent affärsmässiga verksamheten. Kulturlivet har i sin tur behov av vidgade möjligheter att utöva och sprida sin konst både inom och utom etablerade institutioner. Genom ett samarbete med det privata näringslivet kan kulturen nå ut till nya grupper och näringslivet får en möjlighet att ta ett visst samhällsansvar. Vi anser därför att möjligheterna för privata aktörer att ta ett ekonomiskt ansvar för kulturen måste förbättras.

Ett långsiktigt samarbete mellan kultur och näringsliv, som bygger på respekt och som inte inskränker den konstnärliga friheten, kan ge vidgade möjligheter både i form av bättre finanser och nya arbetsformer. Det är också ett sätt att uppfylla det kulturpolitiska målet att nå nya grupper. Den privata finansieringen via sponsring skall dock vara ett komplement, inte en ersättning för statliga insatser.

Kunskapen om kulturens betydelse för människors hälsa bör komma företagen till del. Det bör också bli möjligt för företag att bidra till sina anställdas kulturella upplevelser genom skapandet av ett system med kulturcheckar. Kulturcheckarna kan vara en skattebefriad löneförmån från arbetsgivaren till löntagaren och skall inte heller belasta företaget med skatter eller sociala avgifter. De skattemässiga villkoren skall alltså vara desamma som när företag i dag subventionerar motionsaktiviteter för personalen. Kulturchecken skall vara ett betalningsmedel som kan användas för inköp av t.ex. böcker, konst, teater, konserter, opera, balett, museibesök m.m. Kulturchecken kan skötas och organiseras av en stiftelse där det ingår utvalda institutioner och organisationer inom kulturlivet som även ansvarar för att teckna avtal med de intressenter vars verksamhet eller produkter kan köpas med kulturchecken. Kulturchecken skulle ge fler människor möjlighet att få del av olika kulturupplevelser, vilket har positiva effekter på hälsan.

10. Studenters skattefria stipendier, punkt 7 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studenters skattskyldighet för stipendier. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Fi304 yrkande 38 och 2003/04:Sk416.

Ställningstagande

Om en student vid Göteborgs universitet åtar sig ett uppdrag – t.ex. som studentföreträdare i en fakultetsnämnd – och uppstår skattepliktig ersättning för uppdraget, blir studenten enligt det interna språkbruket ”smittad”. Det innebär enligt skattekontoret i Göteborg att studenten i fråga under innevarande och de därpå följande två åren inte kan erhålla skattefritt stipendium, t.ex. för resebidrag vid internationellt studentutbyte eller till en vetenskaplig konferens. Enligt tolkning av skattekontoret i Göteborg är universitetet skyldigt att dra preliminär inkomstskatt från ersättningen, eftersom studenten, med hänvisning till tidigare arvodering, är att betrakta som arbetstagare enligt inkomstskattelagen. Detta ställer naturligtvis till stora problem för studenterna och motverkar universitetets strävan att öka studenternas deltagande i beslutsprocessen.

Enligt uppgift gör skattekontoren på andra högskoleorter en för studenterna mer positiv tolkning av lagstiftningen.

Det är angeläget att regeringen utreder dessa förhållanden och om det är nödvändigt återkommer till riksdagen med lagförslag som gör det möjligt för universitet och högskolor att avstå från att göra avdrag för preliminär skatt på smärre stipendier till studenter.

11. Reseavdrag, punkt 11 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en sänkt gräns för reseavdrag och ett månadsbaserat reseavdrag. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Fi307 yrkande 6 och avslår motionerna 2003/04:T392 yrkande 3, 2003/04:T472 yrkande 3, 2003/04:N288 yrkande 8 och 2003/04:N328 yrkandena 28 och 29.

Ställningstagande

Vi föreslår att gränsen för reseavdraget för resor till och från jobbet sänks från 7 000 till 5 000 kr från 2005. Avdragsrätten skall även gälla för den del av resan som görs till eventuell barnomsorg. Detta innebär att resekostnader på ytterligare 2 000 kr blir avdragsgilla jämfört med i dag.

Förslaget skall ses både som ett stöd för personer i glesbygd och andra som inte har möjlighet att utnyttja kollektiva alternativ till bilen och som en stimulans till rörlighet på arbetsmarknaden.

Skatteverket bör också få i uppdrag att utreda möjligheterna för att göra det möjligt för inkomsttagare att få ta del av reseavdraget månadsvis i stället för årsvis. På så vis får även säsongsarbetande personer ta del av avdraget i större utsträckning.

12. Reseavdrag, punkt 11 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om reseavdraget. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:N328 yrkandena 28 och 29 och avslår motionerna 2003/04:Fi307 yrkande 6, 2003/04:T392 yrkande 3, 2003/04:T472 yrkande 3 och 2003/04:N288 yrkande 8.

Ställningstagande

En väl utbyggd infrastruktur och fungerande kommunikationer är väsentliga delar i arbetet med att förstora arbetsmarknaderna. Med en god infrastruktur och fungerande kommunikationer ökar förutsättningarna för pendling till och från arbetet. Brister i kollektivtrafik och ett högt bensinpris bidrar till att rörligheten och flexibiliteten på arbetsmarknaden minskar.

Reseavdraget till och från arbetet bör omvandlas till en skatterabatt motsvarande en höjning till 20 kr per mil. Skatterabatten skall även omfatta resor till och från barnomsorg för att förbättra möjligheterna att ta ett arbete inom ett större arbetsmarknadsområde.

Vidare bör den ”självkostnadspremie” motsvarande 7 000 kr som i dag finns i reseavdraget fortsättningsvis delas upp på årets 12 månader för att öka möjligheten för säsongarbetare att kunna ta del av reseavdraget.

13. Arbetsrum i bostaden, punkt 12 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en utvidgning av rätten till skatteavdrag för arbetsrum i bostaden. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:Sk219.

Ställningstagande

Dagens samhällsutveckling på arbetsmarknaden präglas bl.a. av att allt fler arbetstagare utför arbete i hemmet, s.k. distansarbete. Fler och fler fasta arbetsplatser på en gemensam arbetsplats ersätts av rörliga arbetsplatser och av ett arbetssätt som innebär att en ökande del av arbetet utförs i arbetstagarens hem.

Denna samhällsutveckling motiverar en radikal omprövning av den hittillsvarande mycket stränga lagstiftning beträffande rätt till skatteavdrag för arbetsrum i hemmet som har gällt, i princip oförändrad, i decennier. I våra förvaltningsdomstolar har också utvecklats en extremt fyrkantig och rigid rättspraxis på området. Denna praxis har i vissa fall tagit sig närmast parodiska uttryck. Begrepp som ”från bostaden avskilt utrymme” har föranlett företagare med särskilt arbetsrum i sin lägenhet att undra om man måste mura igen dörren och ordna entré till arbetsrummet via repstege.

Lagen och rättstillämpningen måste, enligt vår mening, anpassas till rådande aktuella förhållanden på arbetsmarknaden. Skattelagstiftningen riskerar annars att kraftigt motverka en dynamisk och i övrigt önskvärd utveckling på arbetsmarknaden. Synen på rätten till avdrag för arbetsrum i bostaden för arbetstagare som regelmässigt, och som en del i arbetstagarförhållandet, utföra arbete i hemmet är ett tydligt sådant exempel.

Av regionalpolitiska skäl ges arbetstagare stöd till hemresor om man tar ett arbete långt från hemmet. Detta är ett sätt att stimulera människor att ta arbeten på andra orter än hemorten. Ett effektivare sätt är dock sannolikt att stimulera arbetssätt som innebär att människor kan arbeta på distans. En viktig åtgärd är då att vidga rätten till avdrag för sådana kostnader och arrangemang i bostaden som är relaterade till arbetet.

14. Hushållstjänster och ROT-avdrag, punkt 13 (m, fp, kd, c)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andréén (fp), Roger Tiefensee (c) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en skattereduktion för hushållstjänster. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk426 och bifaller delvis motionerna 2003/04:Fi306 yrkande 12, 2003/04:Sk209, 2003/04:Sk265, 2003/04:Sk271, 2003/04:Sk291, 2003/04:Sk311, 2003/04:Sk312, 2003/04:Sk343, 2003/04:Sk415, 2003/04:Sk427, 2003/04:Sk433, 2003/04:Sf325 yrkande 29, 2003/04:Sf356 yrkande 5, 2003/04:Sf397 yrkande 9, 2003/04:Sf400 yrkande 5, 2003/04:Sf404 yrkande 14, 2003/04:N346 yrkande 4, 2003/04:N412 yrkande 22, 2003/04:A307 yrkande 19, 2003/04:A309 yrkande 7, 2003/04:A371 yrkande 16 och 2003/04:Bo297 yrkande 15.

Ställningstagande

Vi föreslår att en skattereduktion på 50 % införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden inklusive moms för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet, upp till 25 000 kr per år.

Det finns en stor efterfrågan på hushållstjänster. Totalt är nästan vart fjärde hushåll i Sverige intresserat av hjälp ibland eller regelbundet. Vi vet dock att det är det höga skatteuttaget som hindrar efterfrågan och utbud från att mötas på en vit marknad. Inkomstskatter, sociala avgifter och moms driver upp timpriset till nivåer som nästan inga hushåll med normala inkomster är beredda att betala. Så gott som alla hushållstjänster, som städning, fönsterputsning eller barnpassning, som utförs mot betalning sker därför svart. Riksskatteverkets undersökningar visar att skatt på oredovisade inkomster uppskattas till ca 60 miljarder kronor per år. Hushållstjänsterna utgör sannolikt en betydande del av dessa miljarder.

Vårt förslag förbättrar förutsättningarna för den vita marknaden för hushållstjänster.

- Det gör svarta jobb vita. Det är djupt olyckligt att orimliga skatteregler pressar människor till svart arbete. För många unga riskerar den första kontakten med arbetsmarknaden att bli svartjobb. Genom vårt förslag till skattereduktion får de som i dag arbetar svart möjlighet att inordna sig i ett legalt system och som alla andra få del av förmånerna i socialförsäkringssystemen: sjukförsäkring, pension m.m.
- Det ökar valfriheten för hushållen. Med ett ökat utbud av servicetjänster ökar också valfriheten. Människor får större möjlighet att välja mellan att arbeta mycket och köpa tjänster till hemmet eller att arbeta mindre och i stället göra hemarbetet själva.
- Det ökar jämställdheten. Jämställdheten har visserligen gjort framsteg under de senaste decennierna, men fortfarande är det kvinnorna som har huvudansvaret för hemmet och barnen och som utför merparten av det oavlönade hemarbetet. Skattereglerna hindrar kvinnor såväl från att bjuda ut sitt kunnande på en vit marknad som från att köpa sig servicetjänster.
- Det ökar antalet jobb. Det är svårt att med någon större precision ange hur många nya arbetstillfällen som kan tillkomma med vårt förslag. Helt klart är det ett betydande antal personer, av vilka flera har svårt att komma in på arbetsmarknaden, som genom vårt förslag får arbete.
- Det ökar effektiviteten i ekonomin. Individens fria val mellan fritid, oavlönat hemarbete och beskattat marknadsarbete snedvrids av de stora skattekilarna på tjänsteproduktion. Genom att minska skattekilarna minskar snedvridningarna. Människor kommer då i större utsträckning att kunna köpa hushållstjänster och använda den frigjorda tiden till ökat förvärsarbete eller till att tillbringa den med barnen.

Det är de tjänster som utförs i det egna hemmet eller på den egna tomten som skall berättiga till skattelättnad. Det innebär att skatten sänks för ett antal hushållstjänster där det är lätt att ”göra det själv” och där någon vit marknad knappast förekommer, exempelvis städning, gräsklippning och barntillsyn. Förslaget omfattar även sådana tjänster som redan delvis utförs på en vit marknad som målning, snickeriarbete och reparation av hushållsapparater.

Däremot utesluts offentligt subventionerade tjänster, exempelvis offentlig barnomsorg och andra tjänster som normalt inte utförs i hemmet, exempelvis advokat- och arkitekttjänster.

När en privatperson köper en tjänst som är berättigad till skattereduktion från ett företag skall företaget dra av kundens skattereduktion direkt vid betalningen. På kvittot kommer då att stå hur mycket kunden har betalat och hur mycket tjänsten skulle ha kostat om kunden betalat full skatt. Företaget drar sedan av kundens skattereduktion i den egna månatliga skattedeklarationen.

15. Förmån av hemtjänster, punkt 14 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om införande av schablonbelopp för förmån av hushållstjänster tillhandahållna av arbetsgivaren. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk446.

Ställningstagande

Tempot i dagens arbetsliv är för många högt uppskruvat. Till detta kommer att i dagens familjer är oftast båda föräldrarna yrkesarbetande. En bransch som utvecklats de senaste åren är den för hushållstjänster. Det har dock uppmärksamats att den svarta sektorn i denna bransch inte är obetydlig. Detta innebär inte bara skattebrott utan även att de personer som utför tjänsterna ofta står utan anställningstrygghet, socialförsäkringsskydd m.m.

Hushållssysslor är en typ av tjänster som då de betalas av privatpersoner ofta antingen subventioneras av kommunerna, då de tillhandahålls dem som har rätt till hjälpen enligt t.ex. socialtjänstlagen, eller sker inom den svarta sektorn. Som exempel kan nämnas att bara ingångslönen i ett av de större seriösa hemtjänstföretagen är minst 76 kr per timme. Därtill kommer socialavgifter m.m. Detta indikerar att de etablerade företag som betalar skatter och avgifter och betalar avtalsenliga löner tvingas ta ut ett pris som är högre än privatpersoners betalningsvilja för att få hushållssysslor utförda.

Vissa arbetsgivare har velat tillhandahålla hushållstjänster till sina anställda. Arbetsgivarna har ofta motiverat arrangemanget med att det innebär att de anställda kan koncentrera sig på arbetet och har lättare att arbeta över då det behövs om någon annan sköter vissa hushållssysslor som t.ex. städning. Om ett företag ger sina anställda hushållstjänster är det en förmån som skall beskattas till marknadsvärdet. Marknadsvärdet sätts för närvarande till det pris som arbetsgivaren betalat för att få hushållstjänsten utförd, dvs. högre än vad privatpersoner normalt är beredda att betala för att få tjänsten utförd.

Det bör därför införas ett schablonbelopp för värderingen av förmånens värde som tar hänsyn till hushållens betalningsvilja. Schablonbeloppet kan sedan knytas till basbeloppet så att förmånen följer prisutvecklingen. Genom att sätta ett schablonbelopp för värderingen av förmånen ökar förutsebarheten för hur förmånen skall värderas. Om schablonbeloppet utgår från hushållens värdering av värdet för tjänsten blir det samtidigt förmånligt för anställda att ta emot förmånen (i stället för högre lön som kan användas till att köpa tjänsten svart). Detta kommer att hämma den svarta sektorn i branschen. Riksrevisionsverket fann att genomsnittlig svart lön var 112 kr per timme år 1997 (se Riksrevisionsverkets rapport Svart arbete – Arbetstagare och företagare del 2–Omfattning RRV 1998:28). LO har i boken ”Arbetsmarknadens frontlinje” uppgett att 56 kr var den genomsnittliga svarta timlönen för städning år 1997. Ett annat alternativ är att jämföra med kommunernas taxor för hemtjänst respektive förskola.

Priset för vit städning är ca 250–300 kr per timme, men svart städning kan fås för en tredjedel av priset. Vi anser att konkurrensnedvridningen redan är ett faktum på grund av den svarta marknaden för hushållstjänster. Förslaget stimulerar en vit marknad för tjänster som underlättar vardagen för dem som arbetar. Vi menar att de minskade skatteinkomsterna på grund av det låga schablonbeloppet till viss del kompenseras av den inkomstskatt, arbetsgivaravgifter m.m. som kommer att betalas för dem som arbetar med hushållstjänsterna.

Det är viktigt att den svarta ekonomin bekämpas. Genom ovanstående förslag kan en viss del av den svarta sektorn inom hemtjänstbranschen konkurreras ut av dem som betalar skatter m.m. och följer arbetsrättslagstiftningen. Enligt vår mening bör det därför införas ett schablonbelopp för värdering av förmånen som tar hänsyn till hushållens betalningsvilja för tjänsterna.

16. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (fp)

av Anna Grönlund (fp) och Gunnar Andrén (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en avdragsrätt för gåvor till internationell biståndsverksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Fi305 yrkande 14 och 2003/04:So635 yrkande 9 och bifaller delvis motionerna 2002/03:U207 yrkande 2, 2003/04:Sk227 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk256 yrkande 1, 2003/04:Sk264, 2003/04:Sk285 yrkande 1, 2003/04:Sk290 yrkandena 3 och 4, 2003/04:Sk325, 2003/04:Sk336 yrkande 1, 2003/04:Sk373, 2003/04:Sk430, 2003/04:Ju443 yrkande 12 och 2003/04:Kr329 yrkande 7.

Ställningstagande

Den frivilliga internationella biståndsverksamheten betyder mycket. Först och främst är den viktig för att den ofta kan bedrivas närmare folket i mottagarlandet än vad statlig biståndsverksamhet kan komma. I vissa fall är frivilliga hjälparbetare den enda vägen att förmedla utländskt bistånd. Dessa människor drivs av ett starkt ideellt engagemang och åstadkommer ofta stora resultat med förhållandevis små resurser. Den frivilliga hjälpen är också viktig för att förankra den internationella solidariteten hos det svenska folket. Fadderbarnsverksamhet, Röda Korset, Amnesty, Rädda Barnen och Diakonia är exempel på verksamheter och organisationer som inte bara gör fantastiska insatser i fjärran länder utan också för in tredje världen i vår svenska vardagsverksamhet. Årligen skänker svenska folket i storleksordningen en och en halv miljard kronor till internationell hjälpverksamhet.

Det finns goda skäl att ytterligare stimulera ett frivilligt resursflöde från Sverige till behövande människor på andra kontinenter. En avdragsrätt för denna typ av stöd finns i ett flertal andra länder, såsom Danmark, Finland, Belgien, Holland, Frankrike, Kanada och USA. Möjligheterna att införa en avdragsrätt för gåvor till internationellt biståndsarbete även i Sverige bör enligt vår mening utredas.

Argumenten för en avdragsrätt för gåvor till biståndsverksamhet är flera:

- Den ger givaren möjlighet att styra bidrag till ändamål som han/hon själv prioriterar och att samtidigt få en fördel av detta.
- Den tydliggör för allmänheten det angelägna arbete som biståndsorganisationerna utför.
- Den ökar incitamentet för ideellt engagemang hos allmänheten och näringslivet.
- Den ökar intäkterna för landets erkända biståndsorganisationer.
- Den bidrar till att försvåra för oseriösa insamlingar eftersom dessa hamnar ”utanför listan”.

Regeringen bör så snart som möjligt lägga fram ett förslag om en avdragsrätt för gåvor till internationell biståndsverksamhet, med en beloppsbegränsning. Avdragsrätten bör kunna utformas så att den gäller för gåvor till enskilda organisationer som utövar just internationell biståndsverksamhet eller på något annat sätt verkar för internationellt samförstånd, demokrati eller respekt för de mänskliga rättigheterna.

17. Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sk256 yrkande 1, 2003/04:Sk264, 2003/04:Sk373 och 2003/04:Kr329 yrkande 7 och bifaller delvis motionerna 2002/03:U207 yrkande 2, 2003/04:Fi305 yrkande 14, 2003/04:Sk227 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk285 yrkande 1, 2003/04:Sk290 yrkandena 3 och 4, 2003/04:Sk325, 2003/04:Sk336 yrkande 1, 2003/04:Sk430, 2003/04:Ju443 yrkande 12 och 2003/04:So635 yrkande 9.

Ställningstagande

Parallellt med och inom många av de traditionella folkrörelserna har det under årtionden vuxit fram ett stort antal ideella organisationer, föreningar och stiftelser vars syfte är att stödja och hjälpa utsatta grupper i samhället både inom och utanför landets gränser. Organisationerna kanaliserar människors vilja att hjälpa andra och gör det utan eget vinstintresse. BRIS, Rädna Barnen, Cancerfonden, Röda Korset, Lutherhjälpen, Läkare utan gränser är bara några exempel på organisationer som gör ett ovärderligt arbete för sina medmänniskor. För många människor består det sociala engagemanget i regelbundet eller punktvis ekonomiskt stöd till hjälpverksamhet i olika former. De frivilliga insamlingarna uppgår till betydande belopp. I Sverige skänktes kontanta gåvor till de s.k. 90-kontona till ett värde av ungefär 3,4 miljarder kronor år 2001. Den totala summan för gåvor till samtliga ideella organisationer uppskattas till ungefär det dubbla.

På många håll i världen är det möjligt att göra skatteavdrag för kostnaden för gåvor till ideella organisationer; alla övriga 14 EU-länder har olika typer av system för avdragsmöjligheter. Även i vårt grannland Norge har medborgarna viss möjlighet att göra avdrag för gåvor. Där ges möjlighet till skatteavdrag för såväl enskilda personer som näringsidkare när det är fråga om gåvor till vetenskaplig forskning eller yrkesutbildning som kan ha betydelse för givarens verksamhet. Enskilda personer har dessutom en begränsad avdragsrätt för gåvor till vissa frivilligorganisationer som bedriver verksamheter såsom omsorgs- och hälsofrämjande arbete för barn och ungdomar, religiös verksamhet, verksamhet till värn för människors rättigheter, katastrofhjälp m.m.

I Sverige får varken privatpersoner eller företag göra avdrag för gåvor och donationer till ideella föreningar. Detta gäller oavsett om det är fråga om allmännyttiga ideella föreningar eller inte. Sverige kan inte hoppas på en växande ideell sektor utan att vi från lagstiftarnas sida skapar möjligheter för ett ökat engagemang och ett ökat givande. Det finns ingen anledning att tro att Sverige så påtagligt skulle skilja sig från andra länder. Kristdemokraterna anser att det finns all anledning att se över möjligheterna att stärka de ideella organisationerna genom en möjlighet till avdragsrätt för gåvor.

Avdragsrätten skall givetvis begränsas till sådana organisationer som riksdagen anser uppfyller vissa krav. Ett av dessa krav bör vara att de skall främja socialt, välgörande, religiöst, politiskt, konstnärligt, idrottsligt, kulturellt eller

därmed jämförbart arbete. Den mottagande organisationen måste dessutom kunna redovisa att huvuddelen, minst 80 % av dess verksamhet, går till det ideella ändamålet och att organisationen inte är vinstdrivande. Organisationen måste arbeta med demokratiska styrelseformer och revision.

Kristdemokraterna har i andra sammanhang också presenterat förslag på beloppsgränser för avdragen, nämligen att fysiska personer skulle kunna skänka upp till ett halvt basbelopp (f.n. ca 19 300 kr) varje år och göra skatteavdrag för det. Juridiska personer skulle kunna skänka upp till fem basbelopp, (f.n. ca 193 000 kr) varje år och göra skatteavdrag för det.

De kostnader som skattelättnader skulle medföra för statskassan får man dock igen mångfält i form av en rad välfärdsvinster genom det arbete som de ideella organisationerna utför. Skatteintäkterna för staten förväntas enligt detta förslag bli cirka 2 miljarder kronor enligt riksdagens utredningstjänst. Regeringen bör återkomma med förslag om avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

18. Uthyrning av bostad, punkt 16 (m, fp, kd)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en skattebefrielse vid uthyrning av privatbostäder. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk245, 2003/04:Ub385 yrkande 6, 2003/04:N341 yrkande 9, 2003/04:Bo226 yrkande 1, 2003/04:Bo253 yrkande 9, 2003/04:Bo257 yrkande 4 och 2003/04:Bo297 yrkande 14.

Ställningstagande

Situationen för våra studenter vad gäller bostäder är kritisk. Bristen är så extrem att studenterna numera börjar undvika de större universitetsstäderna som Stockholm, Uppsala och Lund. Bostadsbristen har blivit ett hot mot valfriheten och den öppna högskolan.

Bostadssituationen för de studerande är sådan att de inte kan vänta på att nya bostäder skall byggas. De behöver bostäder nu. Det är därför av yttersta vikt att man omedelbart får fram studentbostäder till landets bostadslösa studerande. Ett sätt att snabbt få fram många bostäder är att göra det mer attraktivt att hyra ut ett eller flera rum i sin privata bostad. Inte minst skulle många villaägare kunna erbjuda uthyrningsrum.

Dagens skatteregler för uthyrning av privatbostäder är dock ett hinder för detta. I princip skall alla hyresintäkter beskattas, och många drar sig därför för att ta det extra besvär det innebär att hyra ut. Det är inte omöjligt att en del sådan uthyrning sker men utan att den extra inkomsten deklarerar. Med en

skattelagstiftning som gör det mer intressant att hyra ut privatbostäder skulle många också med begränsade ombyggnader kunna få ytterligare en mindre lägenhet i sin villa.

Gränsen för skattebefrielse vid uthyrning av privatbostäder bör därför höjas. Det skulle omgående skapa tusentals hyresmöjligheter för studenter – och för den delen andra människor som vill bo centralt, t.ex. människor som flyttar till en storstad för att arbeta eller invandrar hit från andra länder.

19. Hyresgästers självförvaltning, punkt 17 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att hyresgästernas möjligheter till självförvaltning bör stimuleras. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Bo297 yrkande 27.

Ställningstagande

Hyresgästernas möjligheter till självförvaltning bör stimuleras. Självförvaltningen ökar intresset för bostaden och det hus och område den är belägen i. Hyresgästinflytande kan utövas dels i varje enskild lägenhet, dels i varje kvarter eller bostadsområde, av hyresgästerna tillsammans. Detta kan få särskilt stor betydelse i s.k. utsatta områden. Den ger också möjligheter till ökade grannkontakter, gemenskap och ökad trivsel. Förutsättningar för självförvaltning i de större bostadsområdena bör särskilt uppmärksammas. Inte minst viktigt är det att ungdomar aktivt medverkar i skötseln och utformningen av sin miljö.

För att främja självförvaltning bör taket för skattefrihet höjas och förbudet mot olika ersättning för dem som deltar i verksamheten upphävas. Att inte olika ersättning får ges är i praktiken en inskränkning gentemot tidigare gällande principer.

20. Uttag av pension från 55 års ålder, punkt 19 (m, fp)

av Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utredning av inverkan på arbetskraftsutbudet av 55-årsregeln för uttag av pensionssparande. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:A370 yrkande 4.

Ställningstagande

Sparande i privata pensionsförsäkringar och annat pensionssparande har en stor och positiv betydelse både som sparform och som en del av tryggheten inför ålderdomen.

Det finns tecken på att 55-årsgränsen för tidigaste uttag av pension bidrar till att tidigarelägga faktisk pensionsålder, framför allt i vissa yrkesgrupper. Det bör övervägas att höja åldern för tidigast möjliga uttag, men den kan självfallet aldrig ligga högre än den tidpunkt då den flexibla pensionen i det nya allmänna systemet för ålderspension tidigast kan tas ut. Vi anser inte att det i dag finns ett tillräckligt underlag för ett beslut om en sådan ändring, som givetvis bara skulle kunna avse uttag av det sparande som görs efter regeländringen. Frågan borde dock utredas, och 55-årsregelns effekt på arbetsutbudet analyseras närmare. För att ge underlag för riksdagens överväganden bör regeringen låta genomföra en sådan utredning.

21. Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien, punkt 24 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att svenska medborgare inte skall behöva betala skatt på sina inkomster till två stater, för att först i efterhand få tillbaka skatten från en av de berörda staterna genom avräkning. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk328.

Ställningstagande

Människors möjlighet och benägenhet att flytta mellan olika länder ökar alltmer. Detta ställer i sin tur större krav på bl.a. skattelagstiftningen. När det gäller beskattning av arbete så följer av OECD:s modellavtal att inkomsterna i regel tas upp till beskattning i det land personen i fråga arbetar.

För de flesta svenskar som är bosatta och arbetar i utlandet gäller att man skall betala sin skatt i det land där man bor. Ett undantag är dock skatt på pensioner från stat och kommun som beskattas i Sverige för svenskar i utlandet. För undvikande av dubbelbeskattning finns ofta särskilda avtal mellan länderna.

När det gäller förhållandena för svenska pensionärer som är bosatta i Spanien, så medger Sverige avräkning först efter det att skatten erlagts. Jämningsmöjligheter saknas. Detta kan leda till likviditetsproblem för den enskilde. Sverige har möjlighet att tillsammans med Spanien ändra i dubbelbeskattningsavtalet. Ett annat alternativ är att ändra i intern svensk lagstiftning. Det senare torde var den mest framkomliga vägen.

Enligt vår mening bör principen vara att svenska medborgare inte skall behöva betala skatt på sina inkomster till två stater, för att först i efterhand få tillbaka skatten från en av de berörda staterna genom avräkning. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett förslag som innebär att denna olägenhet undanröjs.

22. Ersättning till aktiva i ideella föreningar, punkt 26 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om idrottsföreningarnas skattesituation. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr282 yrkande 16 och 2003/04:Kr285 yrkande 7 och bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk396, 2003/04:Sk441 och 2003/04:Kr285 yrkande 11.

Ställningstagande

Grunden för idrottsföreningarnas verksamhet är ideella ledares insatser. Det gäller inte bara tränare osv. utan också de föreningsledare som håller igång föreningarna. Det har blivit allt svårare att rekrytera ledare som är beredda att ta ett övergripande ansvar för föreningarna. Ett troligt skäl kan vara att det har blivit allt krångligare att leda en förening. Detta gäller särskilt föreningarnas skattesituation.

Av Riksidrottsförbundets skatteutredning kan utläsas att reglerna för föreningarna på många områden är så oklara att inte ens landets främsta experter alltid klarar av att tolka dem. Då kan man förstå att det måste vara svårt för idrottens ideella föreningskassörer att klara av att förstå reglerna. I utredningen beskrivs hur människor inom idrottsrörelsen tröttnat på sitt engagemang på grund av det svåra regelsystemet.

Reglerna måste vara enkla att förstå och det måste finnas tolkningar som är enhetliga. Jag anser att skattereglerna bör ses över och förtydligas.

23. Bredband, punkt 28 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändrad utformning av skattereduktionen vid bredbandsanslutning. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:T560 yrkande 15.

Ställningstagande

I 2000 års IT-proposition föreslogs åtgärder, i form av stöd till kommunernas områdesnät och i form av skattereduktion vid bredbandsanslutning, med en sammanlagd beräknad kostnad för staten på 3,2 miljarder kronor. Av detta har 1,6 miljarder kronor reserverats för skattereduktion för hushålls och företags anslutningskostnader. Som konstateras i budgetpropositionen har detta utnyttjats i ”begränsad omfattning”. Närmare bestämt har utfallet av reduktionen varit 17,5 miljoner kronor under 2002 och 2003. Endast 4 100 ansökningar från hushåll och företag har beviljats.

Bakom detta totala misslyckande döljer sig ett uppenbarligen felaktigt konstruerat regelverk. Konstruktionen innebär att man betalar 8 000 kr innan avdrag får göras. Utfallet visar med all önskvärd tydlighet att tröskeln är för hög, framför allt för hushållen.

Jag anser att avdrag bör medges i intervallet 1 000–5 000 kr i stället. Det är dags att konstruera denna reduktion på ett sätt så att dessa resurser verkligen utnyttjas.

Särskilda yttranden

1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (c)

Roger Tiefensee (c) anför:

Skattesystemet skall vara så utformat att det upplevs som rättvist, samtidigt som det är ekonomiskt effektivt.

Under decennier av socialdemokratiskt styre har vanliga människor blivit alltmer beroende av bidrag från det offentliga. Med ett lägre skattetryck hade en långt högre andel av medborgarna i landet kunnat klara sig på egen hand. I stället tvingas låginkomsttagare betala en oskäligt stor andel av sin inkomst i skatt, och på nåder får de tillbaka en del i bidrag. Detta röstköpande är skadligt, såväl för människor som för den långsiktiga samhällsekonomins utveckling.

Centerpartiet har i sitt budgetalternativ för 2004 lagt fram förslag som ändrar på detta. Genom skatterabatter och förvärvsrabatter ger vi tillbaka makt till vanliga människor. De största skattesänkningarna går till låg- och medelinkomsttagare. Med vårt förslag skulle exempelvis en ensamstående mamma med en månadslön på 12 000 kr få drygt 500 kr mer per månad att röra sig med.

Samtidigt som vi ger makt till människor ger vi även makten tillbaka till kommunerna och regionerna. Det kommunala självstyret skall förvandlas från dagens chimär till något konkret och verkligt. När vi tillämpar federalismens principer byggs makten underifrån. Ett led i detta är att återlämna skattebaser till kommunen, som med vårt förslag kommer att få tillbaka den reella makten.

Det startas för få företag i Sverige i dag. De människor som satsar tid och pengar på eget företagande möts ofta av misstänksamhet och krångliga regelverk. En attitydförändring måste till. Med förmogenhetsskatt diskrimineras svenska företagare och skattereglerna för småbolagsägare är direkt kontraproduktiva. För att inte vi alla skall bli fattigare krävs ekonomisk tillväxt. Det är en förutsättning för att människor skall kunna känna sig trygga, ha jobb och kunna försörja sig själva. Skadliga skatter skall bort eller reformeras så att de inte står i vägen för företagande.

I framför allt miljöfrågor förekommer ganska ofta s.k. marknadsimperfectioner, dvs. att marknaden misslyckas med att uppnå miljömässigt hållbara lösningar. Vi vill använda skatter som ekonomiska styrmedel. Genom att lägga skatter på miljöskadlig verksamhet ser vi till att den ekonomiska verksamheten bedrivs på ett långsiktigt hållbart sätt.

Vi är övertygade om att människor mår bäst när de själva kan bestämma över sina liv. Det nuvarande systemet, där låginkomsttagare främst på grund av höga skatter tvingas förlita sig på bidrag, leder till otrygghet och ohälsa.

Den nuvarande konstruktionen av grundavdraget, med en grundnivå samt en upp- och nedtrappning i inkomstskikten med låga och medelstora inkomster, ger upphov till negativa marginaleffekter. Upptrappningen upp till årsinkomster på knappt 114 000 kr skapar förvisso en positiv marginaleffekt, men för t.ex. en deltidsarbetande undersköterska som vill öka sin arbetstid är nedtrappningens negativa marginaleffekter påtagliga. Vi vill ta bort detta grundavdrag och därmed merparten av marginaleffekterna.

- Vårt förslag till skatterabatt innebär att beloppet som skall inbetalas i skatt minskas med 9 000 kr, vilket motsvarar ett grundavdrag på ungefär 30 000 kr. Fullt utbyggd år 2006 innebär reformen en skatterabatt på 10 000 kr. Denna rabatt skall komma alla till del, förvärvsarbetare, pensionärer, studenter som jobbar extra etc.
- Utöver detta vill vi införa en förvärvsrabatt vars syfte är att lindra beskattningen för främst låg- och medelinkomsttagare samtidigt som skadliga marginaleffekter undviks. En särskild skatterabatt utformad för att minska bidragsberoendet och slå undan marginaleffekter i lägre inkomstskikt bör därför införas. Den förvärvsrabatt som vi vill införa från år 2004 ger som mest 9 600 kr och är riktad framför allt till låginkomsttagare. Fullt utbyggd innebär reformen en förvärvsrabatt på 10 800 kr. Förvärvsrabatten skall enbart ges på inkomster från förvärvsarbete eller företagande i syfte att stimulera arbete och företagande. En förvärvsrabatt på arbetsinkomster innebär en kraftig stimulans för den arbetslöse att ta ett arbete och för den deltidsarbetande att öka sin arbetstid.
- De högsta marginalskatterna ligger på drygt 57 %, vilket innebär att en höginkomsttagare får behålla mindre än hälften av en löneökning. Höga marginalskatter är ett exempel på skadlig skatt som i det långa loppet bl.a. minskar incitamenten för högre studier. För att motverka detta föreslår Centerpartiet att den statliga inkomstskatten sänks med tre procentenheter för alla som betalar statlig inkomstskatt.
- Vi föreslår att den nedre skiktgränsen höjs med 16 000 kr för år 2004, vilket innebär att de som tjänar under 310 600 kr inte behöver betala statlig inkomstskatt. Denna nya gräns skrivs därefter årligen upp med KPI plus 2 %. Med Centerpartiets förslag slipper fler människor statlig inkomstskatt och marginalskatten kommer att sänkas kraftigt för dessa individer.

Dagens system medger avdrag för exempelvis resekostnader och pensionssparande. Genom den nuvarande konstruktionen är ett avdrag mer värt för en höginkomsttagare än för en löntagare med normalinkomster genom att höginkomsttagaren betalar statsskatt och därmed har högre marginalskatt. Det finns ingen rationell förklaring sett utifrån samhällets perspektiv till att höginkomsttagare skall vara berättigade till större ekonomisk vinst av avdrag än andra.

Vi föreslår i stället att skatterabatter som är lika mycket värda för alla in-förs. Rabatten motsvarar ungefär skatteeffekten av ett avdrag hos en normal-inkomsttagare som inte betalar statlig inkomstskatt, dvs. ca 35 %. Den besparing som blir följderna då höginkomsttagares kompensation likställs med övrigas använder vi till att sänka statsskatten med 3 %. Skattesystemet blir härigenom mer genomskinligt, tydligt och den höga och skadliga marginal-skatten sänks.

Eftersom Centerpartiets förslag om förändringar i inkomstbeskattningen har behandlats redan i anslutning höstens budgetberedning (bet. 2003/04: FiU1) har jag inte något yrkande i denna del.

2. Dubbel bosättning, punkt 9 (v)

Marie Engström (v) anför:

De som i dag har ett permanent arbete på annan ort och tvingas till dubbel bosättning har rätt till avdrag för den dubbla bosättningen under längst tre år om man är gift eller sambo. För övriga skattskyldiga gäller avdragsrätten under längst ett år. I mars 1999 (prop. 1998/99:83) föreslog regeringen förändringar vad gäller avdragsrätten för dubbel bosättning vid tillfälligt arbete. Man slopade den tvåårsgräns som fanns och föreslog i stället att avdrag skall medges så länge det tillfälliga arbetet pågår. Detta bifölls också av riksdagen.

Vad som däremot inte förändrades var avdragsmöjligheterna för dem som har ett permanent arbete på annan ort och som tvingas till dubbel bosättning. Som skäl hänvisades, i den debatt som då fördes i riksdagen, till den utredning som satt och att man inte ville föregripa den. I september 1999 lämnade utredningen om avdrag för ökade levnadskostnader m.m. sitt slutbetänkande (SOU 1999:94). Någon förändring av reglerna vid permanent arbete föreslogs dock inte.

Vänsterpartiet motionerade hösten 1999 om att det skulle övervägas vilka förändringar som kunde göras i avdragsrätten vad avser dem som har dubbel bosättning med anledning av permanent arbete. I annat fall skulle det uppkomma skillnader i reglerna mellan dem som har dubbel bosättning till följd av ett permanent arbete och dem som har en mer eller mindre dubbel bosättning genom att ha tagit tillfälligt arbete utanför bostadsorten. Frågan skulle utredas skyndsamt. Riksdagen biföll motionen våren 2000.

Regeringen har under hösten 2003 aviserat att den av riksdagen begärda utredningen kommer att tillsättas. Vi utgår ifrån att arbetet nu kommer att bedrivas skyndsamt och att regeringen återkommer till riksdagen med en redovisning av resultatet och sina överväganden i sådan tid att ett beslut om förändringar i avdragsrätten vid dubbel bosättning kan börja gälla inkomståret 2005.

3. Dubbel bosättning, punkt 9 (c)

Roger Tiefensee (c) anför:

Det tidsbegränsade avdraget för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning utgör ett hinder för en utveckling mot en mer rörlig arbetsmarknad. Pendlandet är en del av ett nytt livsmönster och regeringens misslyckade bostadspolitik medför enorma matchningsproblem där bostadssökande har svårt att hitta lämpliga lägenheter, vilket många gånger gör det nödvändigt för familjer att ha flera bostäder. Vilken familj är beredd att avyttra sin bostad till förmån för ett osäkert andrahandskontrakt i Stockholm? De som erbjuds ett jobb på annan ort måste ha rimliga möjligheter att kunna acceptera detta, även om livskamraten redan har jobb på befintlig ort.

Jag anser att tidsbegränsningen bör slopas och förutsätter att den av regeringen aviserade utredningen bedrivs skyndsamt så att ett beslut med detta innehåll kan fattas i år.

4.   **Reseavdrag, punkt 11 (m)**

Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m) anför:

För många svenskar är bilen det enda möjliga transportmedlet. Det gäller för resor från och till arbetet, för att hinna hämta och lämna barn på dagis eller för socialt umgänge på fritiden. Oavsett var i Sverige man befinner sig underlättar bilen vardagen och är till glädje på fritiden.

En hög bränslebeskattning medför att arbetsresor försvåras och att utrymmet för umgänge med familj och vänner krymper. Miljövinsten med höga skatter är marginell. Eftersom transportererna är nödvändiga äger de rum trots den höga kostnaden.

Vi anser att den svenska skatten på bensin och diesel bör sänkas så att den närmar sig genomsnittlig europeisk nivå och har i vårt budgetalternativ föreslagit att skatten sänks med 13 öre per liter inklusive momseffekten den 1 juli 2004 och med ytterligare 57 öre inklusive momseffekten den 1 januari 2005. Vi återkommer i denna fråga.

Dagens reseavdragsregler är orealistiskt låga för dem som behöver bil till och från arbetet. Vi avser att i kommande budgetmotion återkomma med förslag om ett förhöjt reseavdrag för dem som måste bilpendla till sitt arbete.

5.   **Gåvor och bidrag till ideell verksamhet, punkt 15 (m)**

Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m) anför:

Vi anser att det är viktigt att skattesystemet ges en utformning som stärker den enskildes roll i samhället. Vår skattepolitik är därför inriktad på att sänka skatterna för alla för att på det sättet förbättra människors möjlighet att styra över sina liv. Vi vill bryta med ett samhälle där människor tvingas leva på bidrag trots att de arbetar heltid och där det behövs olika ventiler som t.ex skatterabatten för nyckelpersoner.

Med lägre skatter och en större frihet kommer också människors möjlighet att efter eget val stödja en kulturinstitution, en idrottsförening, bidra till en internationell hjälpversamhet eller på annat sätt engagera sig i ideell verksamhet att förstärkas.

Samtidigt vill vi understryka betydelsen av att ideella föreningars skattесituation inte försämras genom t.ex. förändrade momsregler för dem.

6. Skadestånd, punkt 22 (m)

Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m) anför:

Vi anser att förmögenhetsskatten skall avskaffas. Den är en orättvis påлага som drabbar många normala egnahemsägare men paradoxalt nog inte landets rikaste personer. Den är också skadlig för svensk ekonomi och tillväxtkraft. Den förhindrar tillkomsten av nya jobb, minskar sparandet, försämrar villkoren för investeringar och främjar skattesmitning. Avskaffad förmögenhetsskatt är också ett av de viktigaste kraven som näringslivets organisationer har framfört under de hittills resultatlösa tillväxtsamtal som regeringen tog initiativ till 2003.

Det problem med förmögenhetsskatt på skadestånd som motionärerna tar upp bör enligt vår mening lösas genom att förmögenhetsskatten avskaffas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion väckt med anledning av prop. 2002/03:123

2002/03:Sk18 av Roger Tiefensee m.fl. (c):

3. Riksdagen beslutar avskaffa treårsgränsen för avdrag för ökade kostnader vid dubbelt boende.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2002

2002/03:U207 av Sten Tolgfors (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdrag för gåvor till ideella organisationer för internationella biståndsprojekt.

2002/03:Kr371 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturcheckar.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:Fi240 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

32. Riksdagen godkänner vad som i motionen anförs om behovet av en långsiktig skattereform.

2003/04:Fi304 av Alf Svensson m.fl. (kd):

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om studenters skattepliktiga arvoden och skattebefriade stipendier.

2003/04:Fi305 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en ny skattereform.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en enklare och lägre inkomstbeskattning för alla.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för gåvor till internationellt bistånd.

2003/04:Fi306 av Maud Olofsson m.fl. (c):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att frågan hur skatteklar skall kunna minskas i syfte att underlätta för skapandet av en legal marknad för hushållsnära tjänster utreds.

2003/04:Fi307 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla skall kunna leva på sin lön.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla den s.k. värnskatten.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en sänkt gräns för reseavdrag och ett månadsbaserat reseavdrag.

2003/04:Sk205 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta skatter i Sverige.

2003/04:Sk209 av Tobias Billström och Peter Danielsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att skattereducera hushållsnära tjänster.

2003/04:Sk211 av Anders G Högmark och Ulla Löfgren (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattebefria bärplockningen.

2003/04:Sk219 av Marietta de Pourbaix-Lundin och Tomas Högström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förslag till sådan ändring i berörd lagstiftning att rätten till skatteavdrag för arbetsrum i bostaden utvidgas.

2003/04:Sk227 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de ideella välfärdsinsatsernas vikt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatteavdrag för gåvor till ideella organisationer för nationell välfärdsverksamhet.
3. Riksdagen begär att regeringen utreder hur ett system för avdrag för gåvor till ideella organisationers nationella välfärdsinsatser bör se ut.

2003/04:Sk234 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (båda c):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av lagen om höjning av grundavdrag på barns ränteinkomster.

2003/04:Sk243 av Gunilla Tjernberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheterna att åter tillåta 15 skattefria bikupor.

2003/04:Sk245 av Johan Pehrson och Tobias Krantz (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattefrihet för uthyrning av del av bostad.

2003/04:Sk252 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utredning om glesbygdens villkor och införande av ett särskilt glesbyggsavdrag.

2003/04:Sk255 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av tillämpningen av beslutet om beskattning av utländska nyckelpersoner.

2003/04:Sk256 av Inger Davidson och Sven Brus (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

2003/04:Sk257 av Stefan Hagfeldt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att bryta bidragsberoendet.

2003/04:Sk263 av Tuve Skånberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om begränsningar för förmånstagare till pensionsförsäkringar.

2003/04:Sk264 av Tuve Skånberg (kd):

Riksdagen begär att regeringen låter utreda frågan om skattebefrielse för gåvor till ideella föreningar och liknande ändamål.

2003/04:Sk265 av Eskil Erlandsson och Kenneth Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ROT-avdraget i byggbranschen skall återinföras i enlighet med de regler som gällde vid avvecklandet 1999 och att systemet kan gälla fr.o.m. den 1 januari 2004 t.o.m. den 31 december 2006.

2003/04:Sk267 av Inger René och Cristina Husmark Pehrsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ”gröna” skatteväxlingen.

2003/04:Sk271 av Henrik Westman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återinföra skattereduktionen för att motverka svartjobb.

2003/04:Sk275 av Heli Berg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring av beskattning av inkomst från biodling.

2003/04:Sk281 av Birgitta Carlsson och Birgitta Sellén (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förlänga avdragsrätten vid dubbel bosättning.

2003/04:Sk285 av Ewa Björling (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ändra lagstiftningen så att den medger skattebefrielse för forskningsdonationer.

2003/04:Sk290 av Kent Olsson m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdrag för stöd till ideella allmännyttiga organisationer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för enskilda gåvor.

2003/04:Sk291 av Lena Adelson Liljeroth (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hushållsnära tjänster.

2003/04:Sk292 av Margareta Pålsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att ersättningen i sådana fall som beskrivs i motionen befrias från förmögenhetsskatt.

2003/04:Sk303 av Krister Örnfjäder och Ann-Marie Fagerström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förtroendevalda skall likställas med arbetstagare i tjänstepensionshänseende.

2003/04:Sk309 av Kenneth Lantz och Sven Brus (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av möjligheten till ett skatteavdrag för styrkta kostnader för förebyggande hälsovård.

2003/04:Sk311 av Sven Brus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över villkor och former för service i hemmet till äldre personer.

2003/04:Sk312 av Linnéa Darell och Liselott Hagberg (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hushållstjänster.

2003/04:Sk321 av Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör göras en översyn av lagstiftningen i syfte att skattebefria all ersättning av ideell skada.

2003/04:Sk325 av Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheten att införa avdragsrätt för gåvor och bidrag till ideella föreningar, frivilliga hjälporganisationer och andra godkända verksamheter.

2003/04:Sk328 av Bertil Kjellberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av dubbelbeskattningsavtalet med Spanien.

2003/04:Sk331 av Kenneth Lantz (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över möjligheten att behålla eller höja avdragsrätten för pensionssparande.

2003/04:Sk335 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen begär att regeringen utreder regelverket för beskattning av inkomster från hobbyplöckning av svampar, kottar och vildväxande bär i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk336 av Cristina Husmark Pehrsson och Anders G Högmark (båda m):

1. Riksdagen begär hos regeringen en utredning i syfte att införa avdragsrätt för gåvor och bidrag till hjälporganisationer.

2003/04:Sk343 av Kent Olsson och Elizabeth Nyström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en skattereducering på hushållsnära tjänster.

2003/04:Sk353 av Jan Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda förbättrade förutsättningar för dubbelt boende.

2003/04:Sk361 av Gustav Fridolin (mp):

1. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning kring kommuners möjlighet att införa progressiv inkomstbeskattning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att utreda en utökad kommunal skattebas.

2003/04:Sk373 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överväga att göra gåvor till s.k. 90-konton samt gåvor till ideella organisationer avdragsgilla.

2003/04:Sk378 av Ulla Hoffmann m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av inkomstskattesystemet.

2003/04:Sk394 av Göran Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om översyn av skattereglerna för förebyggande friskvård.

2003/04:Sk396 av Lars Lilja och Karl Gustav Abramsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om idrottsdomares tjänsteställe.

2003/04:Sk397 av Martin Nilsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en handlingsplan mot skattekonkurrens.

2003/04:Sk411 av Anders Larsson (c):

Riksdagen begär att regeringen låter utreda och till riksdagen återkommer med förslag om generella rabatter vid köp och innehav av s.k. miljöbilar i paritet med gällande nedsättning av beskattning för förmånsbilar.

2003/04:Sk412 av Peter Danielsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att begränsningarna avseende förmånstagare till pensionsförsäkringar bör tas bort.

2003/04:Sk415 av Anders Karlsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över ROT-avdraget i byggbranschen.

2003/04:Sk416 av Per Landgren och Lennart Hedquist (kd, m):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av skattelagstiftningen så att i motionen angivet förhållande åtgärdas.

2003/04:Sk422 av Sören Wibe och Karl Gustav Abramsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av de regionala effekterna av skatteväxlingen.

2003/04:Sk423 av Marie Nordén (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regional utvärdering av skatteväxling.

2003/04:Sk426 av Birgitta Carlsson och Annika Qarlsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa RUT- och ROT-avdrag.

2003/04:Sk427 av Anne-Marie Pålsson m.fl. (m, fp, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förslag till sänkt skatt på hushållsnära tjänster.

2003/04:Sk430 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om plattform och bidrag till ideella organisationer.

2003/04:Sk433 av Ronny Olander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att dra lärdom av de positiva effekterna av det ROT-avdrag i byggbranschen som fanns fram till 1999.

2003/04:Sk441 av Johan Löfstrand och Louise Malmström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av regler för ideella föreningar.

2003/04:Sk443 av Yvonne Ångström m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka möjligheterna för arbetsgivare att med full avdragsrätt satsa på friskvård för anställda.

2003/04:Sk446 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av schablonbelopp för förmån av hushållstjänster tillhandahållna av arbetsgivaren.

2003/04:Sk448 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en reform av inkomstskatten på arbete.

2003/04:Sk453 av Gabriel Romanus (fp):

Riksdagen beslutar att statsministerns tjänstebostäder Sagerska huset och Harpsund skall vara befriade från förmånsvärde oavsett om statsministern förfogar över en annan privatbostad eller inte.

2003/04:Sk455 av Anders Sundström och Lars U Granberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regional utvärdering av skatteväxling.

2003/04:Ju260 av Henrik Westman (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kostnader för ordning och säkerhet skall vara avdragsgilla.

2003/04:Ju443 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattereduktion gällande stöd och bidrag till kvinnojourer och frivilligorganisationer.

2003/04:Sf325 av Sten Tolgfors m.fl. (m):

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av sänkta skatter för låg- och medelinkomsttagare för att bryta bidragsberoende.
29. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om en skattereduktion för hushållsnära tjänster i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sf356 av Bo Könberg m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hushållsnära tjänster.

2003/04:Sf397 av Sven Brus m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjlighet till avlastning i hemmet genom att möjliggöra köp av hushållstjänster även för låg- och medelinkomsttagare.

2003/04:Sf400 av Inger Davidson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att möjliggöra för ensamstående föräldrar att få avlastning i hemmet genom skattereduktion av hushållstjänster.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att som låg- eller medelinkomsttagare kunna leva på sin inkomst genom höjt grundavdrag och skattereduktion.

2003/04:Sf404 av Alf Svensson m.fl. (kd):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattelättnader för hushållstjänster.

2003/04:Sf406 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att kunna leva på sin pension.

2003/04:So418 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om äldres ekonomi.

2003/04:So572 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om äldrevårdens beroende av att skatter och socialförsäkrings-system gör det lönande att arbeta.

2003/04:So635 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp):

9. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till en lagändring så att gåvor till frivilligorganisationer som utför socialt arbete blir avdragsgilla.

2003/04:Kr232 av Kent Olsson m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatternas betydelse för unga människor.

2003/04:Kr254 av Kent Olsson m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärer och skatterna.

2003/04:Kr282 av Kent Olsson m.fl. (m):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ny skattepolitik.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om klarare skatteregler för idrotten.

2003/04:Kr285 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att skattereglerna för idrottsföreningar bör förtydligas.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om införande av ett idrottskonto.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn för att slå fast att hemmet skall räknas som tjänsteställe för domarkåren.

2003/04:Kr329 av Helena Höij m.fl. (kd):

5. Riksdagen begär att regeringen skyndsamt lägger fram förslag kring skattefrihet för förmåner av mindre värde.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

2003/04:Kr385 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om s.k. idrottskonton.

2003/04:Kr391 av Alf Svensson m.fl. (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturcheckar.

2003/04:Ub385 av Gunilla Carlsson i Tyresö m.fl. (m):

6. Riksdagen beslutar avskaffa skatteplikt för uthyrning av del i privatbostad i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:T392 av Helena Bargholtz (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ändring av reseavdraget så att det följer prisutvecklingen och tar hänsyn till transporter till och från barntillsyn.

2003/04:T472 av Hans Backman (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att även transporter till och från barntillsyn skall inräknas i sträckans reseavdrag.

2003/04:T560 av Johnny Gylling m.fl. (kd):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förändrad skatteavdragskonstruktion för bredbandsanslutning.

2003/04:MJ401 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om situationen för glesbygdshushåll.

2003/04:MJ475 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ridsporten skall vara skattefri när den bedrivs i motions-syfte och är en friskvårdsförmån som bekostas av arbetsgivaren.

2003/04:N288 av Runar Patriksson och Anita Brodén (båda fp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utökad avdragsrätt för resor.

2003/04:N291 av Sten Tolgfors (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den särskilda skatterabatten för utländska experter.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hur hög skatt på arbete påverkar kapitalbildning och företagande.

2003/04:N328 av Maud Olofsson m.fl. (c):

28. Riksdagen beslutar att reseavdraget till och från arbetet omvandlas till en skatterabatt motsvarande en höjning till 20 kr per mil som även kommer att omfatta resor till och från barnomsorg för att förbättra möjligheterna att ta ett arbete inom ett större arbetsmarknadsområde.
29. Riksdagen beslutar att den "självkostnadspremie" motsvarande 7 000 kr som i dag finns i reseavdraget fortsättningsvis delas upp på årets tolv månader för att öka möjligheten för säsongsarbetare att kunna ta del av reseavdraget.

2003/04:N341 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m):

9. Riksdagen beslutar att inkomst från uthyrning av del i stadigvarande bostad skall vara skattefri i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:N346 av Maria Larsson m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta skatter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt skatt för köp av hushållstjänster.

2003/04:N412 av Alf Svensson m.fl. (kd):

15. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om sänkta skatter och avgifter i enlighet med vad som anförs i motionen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av krafttag mot svartjobben.
22. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till åtgärder för att stimulera tjänstesektorn i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:A258 av Anders G Högmark m.fl. (m):

5. Riksdagen beslutar att se över familjestödet i enlighet med vad i motionen anförs.

2003/04:A305 av Anders G Högmark m.fl. (m):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt skatt på arbete.

2003/04:A307 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattesubventioner för hushållsnära tjänster.

2003/04:A309 av Annelie Enochson m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avlastning i hemmet.

2003/04:A370 av Bo Könberg m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utredning av inverkan på arbetskraftsutbudet av 55-årsregeln för uttag av pensionssparande.

2003/04:A371 av Alf Svensson m.fl. (kd):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt skatt på hushållstjänster för att öka kvinnors möjlighet till karriär.

2003/04:Bo226 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattebefrielse för uthyrning till studenter i privatvilla eller lägenhet.

2003/04:Bo253 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattefrihet för dem som hyr ut rum i privatbostäder.

2003/04:Bo257 av Marietta de Pourbaix-Lundin m.fl. (m):

4. Riksdagen beslutar att införa skattereduktion för inkomster till följd av uthyrning av del i stadigvarande bostad.

2003/04:Bo297 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändrade skatteregler vid uthyrning av lägenhet i privatbostad.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett återinfört och utvidgat ROT-avdrag.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändrade skattekrav för att öka hyresgästernas möjligheter till självförvaltning.